

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
123. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda
1932. évi június 1

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utol ó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 ej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A bukaresti politikai körök egybehangzó véleménye szerint:

A kormány közeli lemondásával számolni lehet

Kedden a király elnökletével minisztertanács lesz

Rist és Auboin csakugyan megtették jelentésüket Románia szomorú pénzügyi helyzetéről

A liberálisok nevében Duca kihallgatásra jelentkezett és a párt számára kéri a kormányzást

Bukarest, május 30.

A vasárnapi tanácsgyűlésen tapasztalt példátlanul nagy elkeseredés és az ott elhangzott megdöbbentő hangú nyilatkozatok — a bukaresti belpolitikai körök szakértői szerint —

annyira megingatták a kormány helyzetét, hogy az Argetoianu-Jorga együttes lemondására most már számítani kell.

A tanítói gyűlés azonban még csak egyik talán nem is a legsúlyosabb jelensége volt annak a közhangulatnak, amely most már minden eddigi mértéket meghaladó erővel nemcsak sürgeti, hanem egyenesen követeli a kormány gyors távozását. Az elmúlt hét két utolsó napja nagy és elkedvetlenítő meglepetéseket hozott. Hiába cáfolta a Nemzeti Bank, Rist állítólagos, — a kormány szerint állítólagos — jelentésével kapcsolatban és hiába

adott ki felvilágosító és „megnyugtató” hivatalos közleményeket a kormány, mindezek eredménye csak az volt, hogy a láthatár szélén gyülekező felbőklő vilámissággal teltek meg, hiszen:

bizonyos az, hogy valami súlyos baj van, ha a kormány ilyen kétségbeesetten tisztázkodik.

És a valóság valóban az, — ha hinni lehet a legkomolyabb bukaresti lap, az Argus jelentéseinek, — hogy

Rist jelentése is igaz, Auboin félreállása is igaz, aminthogy igaz az is: semmiféle formában nem várhatunk már segítséget Franciaországtól.

Sőt egyre inkább igaznak látszik az is, hogy a francia követ és még két más hitellező állam megbízottja diplomáciai lépéseket tettek a kormánynál, sőt Pauv francia követ a királytól is kihallgatást kért.

Jorga és Argetoianu a királynál

Mindezek az aggasztó jelentések, amelyek vasárnapra már a maguk teljes jelentőségükben kerültek a nyilvánosság elé, arra indították Jorgát és Argetoianut, hogy együttes kihallgatásra jelentkezzenek az uralkodó előtt. Ez meg is történt.

Az adott izgalmas hangulatban Bukarestben villámgyorsan terjed el a királyi kihallgatás híre.

Rendkívül jellemző a közhangulatra és a közvélemény óhajára, hogy a kihallgatás tényét rövidesen azzal magya-

rázták, hogy kormány benyújtja, sőt már be is nyújtotta a lemondását.

Ez a hír természetesen nem felelt meg a valóságnak. Az azonban igaz, hogy a két miniszter együttes audienciáján az a határozat született meg, hogy tekintettel a helyzet rendkívüli súlyosságára, kedden délelőtt 10 órakor a kormány tagjai a királyi palotában tartanak minisztertanácsot s ezen a tanácskozáson maga az uralkodó fog elnökölni.

Keddig tehát nincs kormánybukás. Akkor azonban?!!

Páris meghökkenése...

Az Argus közli, párisi jelentés nyomán, — az alábbi értesüléseket:

Auboin és Rist pénzügyi szakértők valóban megtették jelentésüket Románia gazdasági és pénzügyi helyzetéről.

Az előterjesztett jelentés a legnagyobb mértékben meghökkenettette Párisban úgy a politikai, mint a pénzügyi köröket.

A legtovábbi kombinációk sem engedték meg ennek az alapjában véve gazdag tartalom közismert lett a szakkörökben, a Párisban időző Mihalache találkozott Tardieuval.

Alig, hogy a szakértők jelentésének a tartalma közismert lett a szakkörökben, a Párisban időző Mihalache találkozott Tardieuval.

fejezést s azután keserűen fakadt ki azok ellen, akik ilyen helyzetbe hozták Románia pénzügyét s ezzel az ország minden hitelét megölték.

Az adott helyzetben nincs Európában egyetlen állma, amely újabb román kölcsönt kockáztathatna s most már arról sem lehet szó, hogy Franciaország Románia segítségére siessen. Tardieu azt a tanácsot adta Mihalache-nak, hogy más választási lehetőség hiányában

Románia is forduljon a Népszövetséghez, amint ezt a közép-európai államok általában tették.

KAR VOLT ARGETOIANUNAK BESZÉLNI...

A liberálisok lapja, a Viitorul is foglalkozik Rist jelentésével s ennek nyomán megállapítja, hogy

az ország hitele teljesen tönkrement.

Kik ezért a felelősök? — kérdi. Egyébként pedig jobb lett volna Argetoianunak inkább hallgatni, minthogy olyan előadást tartson a rádióban, mint amilyent tartott.

Ez az előadás úgy belföldön, mint külföldön a legrosszabb hatást váltotta ki szakértői körökben.

A Viitorul szerint az ellenzéki pártok már gondoskodtak arról, hogy a király elé kerüljön annak a megdöbbenésnek a híre, amit Argetoianu pénzügyminiszter rádió-előadása keltett külföldön.

A Tara Noastra ezzel a jelentéssel egészíti ki a helyzetjelentést: Valóban

igaz az, hogy Auboin nem mondott le pénzügyi szakértői minőségéről, ellenben igaz az, hogy megtagadta annak a pénzügyi jelentésnek a kiadását, amit minden harmadik hónapban meg szokott ismételni.

A lap szerint Auboin a nyilvánosság előtt nem szögezhetette volna le őszintén a valódi tényállást, a valóságnál kedvezőbb jelentést pedig azért nem adhattott, mert ezzel a megbízóit kompromittálhatta volna.

A LIBERALISOK KÖVETELIK A KORMÁNYZÁST.

A liberális párt végrehajtó bizottsága vasárnap rendkívül izgatott hangulatban tartott végrehajtó bizottsági ülést. Megbízták ezen a gyűlésen Ducát, a párt elnökét, hogy

hétfőn kérjen kihallgatást az uralkodótól és kérje a párt számára a kormányzást.

A gyűlésen az összes liberális vezérek azt hangoztatták, hogy

amennyiben a jelenlegi kormány még 15 napig a helyén marad, az ország pénzügyi élete menthetetlenné válik.

Szóba került a gyűlésen az is, hogy a miniszterelnök hazahívta Titulescut. Kiderült, azonban, hogy Jorga ugyan beszélt telefonon Titulescuval, de csak azért, hogy megbizsa őt a lausannei konferencián való részvétellel.

Politikai körökben a liberális gyűlés határozatának nagy jelentőséget tulajdonítanak. A helyzet mindenképpen forró. A közeli napoknak fordulatot kell hozniok.

És végül a legutolsó, hivatalos jelentés: A keddi délelőtti minisztertanács, amelyen az uralkodó elnököl, a költségvetés redukciójáról fognak tárgyalni. Legalább is ezt mondja a kormány...

A német kormány hétfőn délelőtt benyújtotta lemondását

Berlin, május 30.

A Brüning-kormány sorsa hétfőn délelőtt beteljesedett. A kabinet tagjai délelőtt 11 órakor utolsó minisztertanácsra gyűltek össze s amikor tanácskozásait befejezték Brüning kancellár azonnal kihallgatást kért Hindenburg elnöktől.

Hindenburg fogadta Brüninget aki bejelentette a maga és minisztertársai lemondását.

A lemondás okairól egyelőre nem adtak ki jelentést.

Grigore Filipescu

Kolozsváron hadat üzent a tolvajoknak

Kolozsvár, május 30.

A kolozsvári Corso-mozi helyiségeiben vasárnap délelőtt 11 órakor kormánybuktató gyűlést tartott a Vlad Tepes-liga, amely nemrég a „konzervatív párt” nevet vette fel. A gyűlésen megjelent Grigore Filipescu is, a párt vezére.

A gyűlés két első szónoka, Hura dr., ügyvéd és Cantacuzino tábornok, fulmináns beszédekben ismertették az eddigi kormányok működését, amelyek miatt az ország a tönk

szélére került. Mind a ketten hangsúlyozták, hogy a „tolvaj-kormányok” ideje lejárt.

Hatalmas támadást intézett a Jorga-kormány ellen Grigore Filipescu is, aki többek között a következőket mondotta:

— El kell jönnie annak a napnak, amikor a konzervatív párt uralomra kerül. Ez a nap lesz a tolvajok és paraziták halálának a napja.

A nagygyűlést bankett fejezte be, amelyen a párt vezérei és tagjai vettek részt.

Rosszul volt kijavítva a „Justice for Hungary“?

Mi okozta Endreszék tragédiáját

Budapest, május 30.

Endresz és Bitai elhantolása után a közvélemény most már arra vár feleletet, hogy hogyan történt ez a borzalmas szerencsétlenség, mi okozta a „Justice for Hungary“ katasztrófáját. Azok a hivatalos és nem hivatalos közlések, amelyek erről eddig olasz és magyar részről elhangzottak, nem nyugtatták meg a közönséget, már csak azért sem, mert a repülőgép lezuhanásának okát nem precizították és meglehetősen tapogatózóak voltak.

Magyar pilótákörökben az a nézet terjedt el, hogy a katasztrófát egy végezetlen könnyelműség és felületesség idézte elő, amit azok követtek el, akik az Óceán átrepülése után a Gödöllő táján végezték kényszerleszálláskor megsérült gép kijavításával voltak megbízva.

Emlékeztet, hogy a diadalmas óceánrepülés után a „Justice for Hungary“ nem érkezett el egészen a mátyásföldi repülőtérig, hanem néhány kilométerrel előbb volt kénytelen földre ereszkéni, miután a gép egyik szárnyán törés történt. A gép akkor ott is maradt és Endresz és Magyar autón jöttek be Budapestre. A megsérült gép kijavításával a műegyetemi repülőket

bízták meg, akik el is végezték feladataikat és jelentették, hogy a gép most már rendben van és használható.

Most azután pilótákörökben arról beszélnek, hogy

a műegyetemi repülők nem javították jól ki a „Justice for Hungary“ sérülését és a római utnál ismét azon a helyen tört el a gép, ahol az óceánrepülés után összeforrasztották.

A műegyetemi repülők már is tudomást szereztek arról a súlyos vádról, amellyel őket illetik és nyilatkozatot adtak ki, amelyben ezt a feltevést a leghatározottabban visszautasítják azt állítván, hogy ők a gépet kifogástalan állapotban helyezték és kizárt dolognak tartják, hogy az a törés ismétlődött volna meg, amely a „Justice for Hungary“-t annakidején a Budapest előtt való leszállásra kényszerítette. Egyidejűleg felszólítják azokat, akik ezt a vádat hangoztatják, hogy adjanak be ellenük feljelentést az ügyészségnél, mert a nyilvánosság előtt akarják tisztázni ennek a súlyos vádnak az alaptalanságát.

Az ügy különben interpelláció formájában a parlament elé kerül.

A nyomorúság a vonat kerekei alá kényszerítette Holtmaros község református papját

Székely Viktor nagytiszteletű ur megrázó tragédiája

Marospásárhely, május 30.

Az erdélyi kisebbségi nyomor-frontról érkezik ez az újabb megdöbbentő híradás.

A Szászrégen mellett fekvő Holtmaros község református lelkesze, a 46 éves Székely Viktor, tragikus módon tett pontot hányatott életére. Fiaitál, tehetségesen került a kis község református egyházának élére. A községben csakhamar mindenki megszerette a halkszavú, türelmes papot, aki feleségével és három gyermekével a legideálisabb családi életet élte.

A súlyos gazdasági viszonyok azonban nem kerültek el a vidéki paplakot sem és a nyomor mind követelődözöttben kopogtatott a kis család ajtaján. Az utolsó időben már a legszükségesebb falatokat is megvonta a lelkes-pár a szájától, hogy szűkösen biztosítani tudják három fiuk taníttatását.

Csak hogy: minden önfeláldozó erőfeszítés hiábavalónak bizonyult.

Székely Viktor nyolc hónap óta nem kapott fizetést. Honnan szerezze meg azt az összeget, amit fiai tandíjába kellene fizetnie a nyugtalanító iskolának? És az annyira tragikus kérdés érlelte meg benne azt az elhatározást, hogy véget vet életének. Tegnap délután, amikor már minden lehetőt elkövetett, eredménytelenül, hogy egy utolsó kölcsönt felhajtson,

kiment a holtmarosi állomásra és beárta a közeledő gyorsvonatot. Senki se vette észre, amikor az állomáson átrögbő pónat elé, a sínre vetette magát. Borzalmasan összeroncsolt testét és törésétől elválasztott fejét csak a gyors elrobogása után találták meg.

A holtmarosi lelkes tragédiája egész Marosmegyében nagy visszhangot keltett.

Az erdélyi és bánági zsidó hitközségek brassói kongresszusa

A Jorga-rezsim „sárga-folt” rendszere

Brassó, május 30.

Vasárnap kezdődött Brassóban az Erdélyi és Bánági Zsidó Hitközségek Szövetségének kétnapon keresztül tartó országos kongresszusa, amelyen 47 zsidó hitközség küldöttei vettek részt, azonkívül rengetegen táviratilag jelentették be hozzájárulásukat a kongresszus határozataihoz.

A kongresszus vasárnap délután ünnepi istentisztelettel vette kezdetét, amelyen dr. Deutsch Ernő brassói főrabbi ünnepi beszédet mondott. A tényleges kongresszus délután hat órakor nyílt meg dr. Schütz Henrik (Arad) elnöki megnyitójával. Ezután dr. Vértés Adolfról emlékbeszédet mondott Drechsler Miksa dr. temesvári főrabbi, Fischer József dr. országgyűlési képviselő pedig Eisler Mátyás volt kolozsvári főrabbirol emlékezett meg.

A hitközségi kongresszus első napja bankettel ért véget, amit a brassói zsidó hitközség adott a vendégek tiszteltetére. Az első napi ülés beárása előtt a kongresszus üdvözlő táviratokat küldött Károly királynak, valamint Jorga miniszterelnöknek.

Hétfn reggel a kongresszus második napjának ülései a kereskedelmi és iparkamarában folyt le. A tárgysorozat legfontosabb pontja az államsegély kérdése volt.

A felszólalók egyöntetűen tiltakoztak

az ellen, hogy a kormány a törvényekben biztosított államsegélytől megfosztja a kisebbségi iskolákat, ha nem is teljesen, de olyan redukciókkal, mint amelyeket a kormány legutóbb eszközölt.

Ezzel kapcsolatban a képzőtanfolyamokról is szó volt és számos felszólalás után a kongresszus kimondotta, hogy a központi irodától a rabbiképző tanfolyamoknak előirányzott segélyek emelését fogják kérni. Ezután sor került a szövetség által kitűzött tankönyv pályázatra beérkezett elemi iskolai könyvek felülvizsgálására.

Fischer József dr., képviselő kérte, hogy a kongresszus határozati javaslatban tiltakozzék az ellen a kísérlet ellen, amellyel a kormány speciális felügyelet alá akarja helyezni a zsidó felekezeti tanítókat és tanítónőket. Egy tanítónőnek az esetét említi fel, akinek szabályszerűen kiállított román oklevele van. Mintán a tanítónő állást kapott, váratlanul egy leiratot kapott a közoktatásügyi minisztériumból, amely felszólítja, hogy azonnal nyújtsa be oklevelét „láttamozás” végett. Ilyen eljárás a román törvények szerint nem létezik. A rendeletből az tűnt ki, hogy a minisztérium a diplomára rá akarja vezetni: „Csak zsidó iskolában taníthat.”

Ez a megkülönböztetés alkotmányellenes.

nes, mert a törvények értelmében nem lehet diplomát kiadni oly klauzával, hogy milyen iskolában taníthat.

A képviselő beszéde végén leszögezte, hogy a kormány az ehhez hasonló intézkedésekkel be akarja vezetni az inkvizíció korából visszamaradt sárga-folt rendszert és a kisebbségi tanítókat inferioris helyzetbe akarja juttatni a többségi tanítókkal szemben.

A feltűnést keltő határozati javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta. A kongresszus tárgysorozatának további pontjain szerepeltek a pénztári jelentés, zárszámadás valamint a költségvetés megvitatása, amit Lax Salvator az országos iroda titkára vezetett be magyarázó szavaival. Az új tisztikar megválasztása után a kétnapos hitközségi kongresszus hétfn délután ért véget.

Legyen vége az interimárok törvénytelen uralmának!

A Patria szenzációs felhívása az ország lakosságához

Bukarest, május 30.

A nemzeti-parasztpárt kolozsvári hivatalos lapja, a Patria, „1932. június 15” cím alatt cikket közölt, amely nagyon alkalmas arra, hogy izgalomba hozza a politikai köröket és a kormányt.

A Patria felhívja az ország lakosságát, hogy június 15 után polgári ellenállással harcoljon az interimár bizottságok törvénytelen uralma ellen, miután a kormány mindeztideig egyetlen lépést sem tett arra, hogy az interimárok lejárt mandátumát legalább törvényes parlamenti formák között hosszabbítsa meg, ha már az új alkotmány szerinti választásokat nem iratta ki.

Az interimár bizottságokat annak idején a parlament megkerülésével, királyi dekrétummal ültették a városok, községek és vármegyék nyakára. Ezt a királyi dekrétumot később a parlament tudomásul vette s így az interimárok uralmát a pártoknak is el kellett ismerniök. A királyi dek-

rétum hatálya azonban lejár június 15-én. Az ellenzéki pártok bízták abban, hogy a kormány kiírja a választásokat, de Argetoianu azt mondotta, hogy ugyanis hamarosan új közigazgatási törvény lesz, másrészt a választások rengeteg pénzbe kerülnének s így a kormány úgy látja jónak, ha királyi dekrétummal meghosszabbítja az interimárok mandátumát.

Az ellenzéki pártok felelete erre az volt, hogy bejelentést tettek a kormány-nál: június 15 után az interimár bizottságok összes ténykedését semmisnek és törvénytelennek tekintik.

Ezt annál könnyebben megtehetik, miután a vár királyi dekrétum sem jelent meg ezideig.

A Patria éles állásfoglalása és az ellenzéki pártok közös bejelentése azt mutatja, hogy a kormánynak — ha addig még tartani tudja a pozícióját, — június 15 után az interimárok kérdése miatt fog nagyon meggyülni a baja.

Öreg férj és fiatal asszony sorstragédiája

Rusz János tekei gazda előbb a feleségével végzett, majd a saját életét oltotta ki

Marospásárhely, május 30.

A marosmegyei Teke községben borzalmas családi dráma játszódott le és hozta izgalomba az egész vidéket, annál is inkább, mert a dráma szereplőit széles körben jól ismerik.

Rusz János tekei gazdálkodó valaha a falu legmódosabb gazdája volt és közmertem szép családi életet élt. Szép fiatal felesége és két gyermeke volt és a ritka családi boldogságot sokáig semmi sem zavarta meg. A zavartalan boldogság egén azonban pár évvel ezelőtt megjelentek az első felhők. A faluba egy fiatal gazdálkodó került, aki csakhamar udvarolni kezdett az öregedő Rusz fiatal feleségének és a fiatal asszony viszonzta is az udvarló vonalmát.

Először csak titokban találkozott a két szerelmes, később már az óvatosságról is megfeledkeztek és a falu szája csakhamar kikezde őket.

Ekkor már Rusznak is tudomására jutott a tiltott viszony. A féltékenykedés és az ebből származó viszálykodás napirendre kerültek. Végül is az asszony megunta

az örökös perpatvart és egy napon megszökött férje házából. Szüleikhez költözött vissza.

Rusz Jánost felesége szökése erősen megviselte. Állandóan a legsötétebb tervekkel foglalkozott és többször hangoztatta a faluban, hogy végez magával és feleségével. Tegnap felkereste feleségét s kérte, hogy térjen vissza gyermekeihez. Az asszony nem is akart hallani arról, hogy ismét visszatérjen férjéhez és erőlyes szavakkal utasította ki a gazdálkodót szülei házából.

Rusz János ekkor végső elkeseredésben előrántotta revolverét és három lövést adott le a szerencsétlen asszonyra. A golyók mellén, combján és lábán sebeztek meg az asszonyt, akit súlyos állapotban beállítottak a szászregeni kórházba.

Allapota mára válságosra fordult. Felépüléséhez nics semmi remény.

Rusz János a véres merénylet után elbujdosott. Ma reggel aztán átlőtt agyva holtan találták meg a tekei szőlőhegy aljában.

Szenzációs fordulat készül az öngyilkos Ruttkay százados ügyében

Rövidesen tisztázódik a titokzatos öngyilkosság háttere

Budapest, május 30.

Különösen a magyar tisztí köröket még mindig rendkívül élénken foglalkoztatja Ruttkay százados titokzatos körülmények között bekövetkezett öngyilkossága. Emlékeztet, hogy a századost Littke Kálmán, egy szép budapesti özvegyasszony lakásán holtan találták, mellette fekvő a revolver, amelynek egyik golyója halántékába fúródott. A vizsgálat megállapította, hogy a revolver a Littke Kálmáné, miután azonban egyéb terhelő adat a szép özvegy ellen nem merült fel, a rendőrség megelégedett egyelőre többszöri kihallgatásával, amelyek sokáig nem hozták közelebb a rejtélyes ügyet a megoldáshoz. Talán az egész ügyre világosságot derített volna az a sürgő teleirt névjegy, amely az öngyilkosság pillanatában Littkéné szobájának asztalán hevert,

amely azonban eltűnt onnan.

Később kitudódott, hogy a névjegyet a százados egyik ezredes-barátja vette magához, akihez az címzőve is volt, ez az ezredes azonban, a kötelező titoktartásra hivatkozva, a névjegy tartalmáról minden felvilágosítást megtagadott.

Ugylátszik most azután döntő fordulathoz érkezett el a Ruttkay-ügy, amennyiben, a rendőrség köréből szerzett értesítés szerint, a közeli napokban

a szerencsétlen százados halálával kapcsolatban szenzációs letartóztatások várhatók.

Hogy kik fognak ülni, azt egyelőre, a további nyomozás érdekében, a hatóságok nem árulják el, annyi azonban kiszárogott, hogy Littke Kálmáné ellen is újabb gyanuok merültek fel és az ő szerepe sincs tisztázva.

Megtörtént a végsőig elkeseredett tanítók és tanárok bukaresti felvonulása

„A tantestület tagjai a további események miatt elhárítják magukról a felelősséget“

A tanárok élére állnak a végsőig elkeseredett polgárságnak

Kemény és szokatlanul nyílt kritikák a Jorga — Argetoianu rezsimről

Bukarest, május 30.

A romániai tanárok és tanítók országos kongresszusa vasárnap zajlott le Bukarestben. Ez a kongresszus azonban nemcsak a nemzeti és emberi kultúra napjának megnyilatkozása volt, mert valójában a tanárok és tanítók sérelmeinek összegzésekor az ország minden józan és eszelő állampolgárának elkeseredését és felháborulását tolmácsolták s szögezték a legteljesebb nyíltsággal és kíméletlenséggel.

Senki sem kételkedhet abban, hogy a tanárok és tanítók országos kongresszusán elhangzott súlyos megállapítások összegzésére már régen megérett az idő. Negyvenezer tanító él az ország területén s ez a hatalmas testület már kerek felelőstelenül nem kapta meg munkájának ellenértékét és egyéni egzisztenciájának alapját: a fizetést.

Az ígéretekkel és a kormány cinikus válaszaival már jóllaktak. Egyébbel ugyan lakhattak jól az elmúlt hat hónap alatt. Türelmük elfogyott, elkeseredésük radata elszakította a türelm gátjait, az éhez és lerongyolódás elkeseredése kirobbant belőlük. Olyan imponáló kezelet között, a megnyilatkozás olyan bátorsággal és őszinteséggel, amely ezt a kongresszust történelmi jelentőségűvé avatja a romániai kongresszusok történetében.

Az alábbiakban alkalmunk lesz bőven részletesen is beszámolni a kongresszus eseményeivel, de addig is nem árt, az összegyűlést, hogy miért adott kifejezést a tanárok és a tanítók bukaresti országos nagygyűlése az ország összes józan és jobb sorsot érdemlő állampolgárjól megalapozott sérelmeinek és kiábrándulásainak. Erőteljes és szokatlan bátor hangzattal hangzott el az ország közállapotai felől ezen a kongresszuson, feltárva a legteljesebb méltatlansággal a bajok és hibák okait. A szónokok kétségkívül filippikáiból azonban vezérmotivumok csendülnek ki, amelyek nemcsak a feltesztendő óta éhez és cinikus ígéretekkel traktált tanítók szájából törnek ki, hanem éppen olyan joggal mindnyáunkból is. Ezek az alapmotívumok a következők:

1. A kormány teljesen tehetetlen és nem megpróbálkozik a kormányzás problémáival.
2. Az állam éhez a közalkalmazottakért.
3. Most is éppúgy lopják a közpénzt, éppúgy folyik a tékozlás, mint a múltban és purifikációt fogadó Jorga-kormány előtt.
4. És még egy alapmotívum csatlakozik a fentiekhez és általános kormányzati bakklövőgörcsöt szóró kijelentésekhez:

A romániai tanároknak és tanítóknak ez a kongresszus döntő fontosságú megnyilatkozása már csak azért is, mert ezt tekintik az utolsó békés közlekedésnek a tehetetlen kormányzat felé.

A hat hónap óta éhez tanítók tehát még mindig várják és óhajtják, hogy a kormány tegye meg kötelességét velük szemben: fizesse meg munkájukat, a mely emberöltőkre rakja le az ország kulturális életének alapjait és adja meg nekik azokat a jogokat, amelyeket kulturális munkájukért megérdemeltnek tartanak.

A kongresszus viharos lefolyásáról egyébként a következőkben számolhatunk be:

Ez az utolsó békés próbálkozás

A tanárok és tanítók országos kongresszusát Harmuzescu egyetemi tanár nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a kongresszus döntő fontosságú számolni kell azzal, hogy az utolsó békés próbálkozás megfogyott jogait visszaállítsa.

Utána V. V. Toni képviselő, a tanítók országos szövetségének elnöke emelkedett szószra. Beszédét Jorga miniszterrel

nők és közoktatásügyi miniszter szereplésének erőteljes bírálatával kezdte.

— Jorga — mondotta Toni — 1929-ben még azzal dicsekedett, hogy ő az ország első tanítója. Egy kongresszuson ígéretet és ünnepélyes fogadalmat tett arra, hogy ha valamikor kormányra kerülhet, parádicsomot varázsol a romániai közoktatásból. Jorga megérte álmai álmát, és miniszterelnök lett belőle.

Nagyhangú ígéreteiből azonban nem tudott semmit sem beváltani. Ehelyett az ország 40.000 tanítóját a legborzalmasabb éhségbe és nyomorba döntötte.

Az ország tanítói hat hónap óta nem kaptak fizetést. Karácsonykor és húsvétkor a kormány szemkiszúrásból odalökött nekik egy-egy morzsát, hogy ezzel is fokozza azt a mesterséges nyomort, a melybe az ország tanítói jutottak.

A Jorga-kormány uralma alatt, amikor sem a tanítók, sem a köztisztviselők és nyugdíjasok fizetésére nem volt fedezet, a lehető legnagyobb lelkiismeretlenséggel lopták és pocskolták a közpénzeket.

A kormányautók száma veszedelmesen felszaporodott, a miniszterek és államtitkárok száma pedig megduplázódott.

— Furcsa folytatta megrázó beszédét Toni képviselő, — hogy ilyen körülmények között Jorga professzor mentséget igyekszik magának keresni a tanítók és tanárok hat hónapos éhezése miatt. Mi azonban tisztán látjuk a helyzetet és azt az embert, aki a nemzet legnagyobb tanítójának tartotta magát, semmi sem fogja mentesíteni a felelősség alól.

Felvesszük a harcot a kormánnyal szemben és

A megrázó erejű beszéd után az ország különböző részeiből delegátusok tettek jelentést a tanárok és tanítók megdöbbentő nyomorúságáról, a teljesen impotens kormányra hárítva minden felelősséget a romániai oktatás siralmas lezüllesztéséért.

Ezután került sor a határozati javaslat megszövegezésére amelynek első pontjaiban Jorga közoktatásügyi miniszternek a kongresszushoz intézett levelére adták meg a méltó választ. Ebben a levélben Jorga önértetesen hivatkozik a tanítók és tanárok érdekében tett megbecsülhetetlen szolgálatokra és az oktatási reformokra. A fizetés pontos folyósításáról azonban az önértetesen kormányzó egy árva szót sem szolt. Mintha a feltesztendő óta éhezők jóllakának az ő öndicséretével. Az adott válasz azonban azt mutatja, hogy igenis jóllaktak a Jorga-féle ígéretekkel.

A válasz tudniillik a határozati javaslatban így hangzik:

— Jorga miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter az összes tantestületeket maga ellen fordította, a tanárok és tanítók tizezreit juttatta sötét nyomorba s lezüllesztette a romániai közoktatást. A tanárok és tanítók fizetéséről hat hónapon keresztül nem gondoskodott s közoktatásügyi miniszter legnagyobb felelőtlenséggel és lelkiismeretlenséggel pocskoltta a közpénzeket. Mindezek miatt a kongresszus kijelenti, hogy a tanárok

és tanítók nem bíznak Jorgában és így nem is hajlandók tovább támogatást kérni tőle.

A határozati javaslat további pontjai a következőképpen hangzanak:

1. Tiltakoznak az ellen, hogy az iskolákat az államélet utolsó intézményeként kezeljék és azok egzisztenciáját a kormánytényezők semmibe se vegyék.

2. Tiltakoznak a közigazgatási hatóságoknak, valamint a prefektusoknak a közoktatási ügyekbe való beavatkozása ellen.

a küzdelmet annyira visszük, hogy ha törekvéseinket nem sikerül megvalósítani és jogainkat kivívni, úgy inkább golyót kapjunk a fejünkbe.

Toni beszéde a kongresszus résztvevői között rendkívül mély benyomást keltett. Kialakította azt az elkeseredett és viharos hangulatot, amely a gyűlés egész lefolyását jellemezte.

Fortu egyetemi tanár megrázó beszéde.

A kongresszuson megjelent Fortu egyetemi tanár, volt közoktatásügyi államtitkár is, akit a tanárok és tanítók arra szólítottak fel, hogy mondjon beszédet. Az izgatott hangulatban Fortu professzor engedett a kérésnek és példátlanul álló bátorsággal sorolta fel a kormány hibáit és azt a lelketlen cinizmust, amellyel az illetékes kormánytényezők a tanítók és az ország köztisztviselőinek sorsát intézik

„Meddig tűritek?...“

Beszédének következő részlete váltotta ki a legnagyobb izgalmat a kongresszus résztvevőiből:

— A tanítók és tanárok éheznek. A kormány pedig a legteljesebb tehetetlenségben és felelőtlenségben vergődik.

Meddig tűrik még a tanárok és tanítók azt az embertelenül megalázó állapotot, amelybe jutottak?

Nem kell nekünk az a kormány, amely tönkretesz az országot. Az ország nem a kormányé, hanem a polgárságé és így annak jogában áll azt az ország élére ültetni, akiben meg van a bizalma, hogy a köz ügyeit jól fogja vezetni. Tervezés azt hinni, hogy Romániát csak általános nemzetközi bajok ölik.

3. Követelik hogy a hat hónap óta kifizetetlenül maradt járandóságokat azonnal folyósítsák.
4. A jövőben rendszeresen fizessék a tanítókat és tanárokat.
5. Az előléptetéseknél tartsák meg a törvényes formákat és szűnjenek meg a visszaélések.

Amennyiben ezeket a követeléseket nem teljesítik, — mondja befejező szavaiban, — úgy

a tantestületek a további események miatt, amelyek az egész államéletet

Jorga lölveszi az odadobott keztyűt

Az elkeseredett hangú tantestületi kongresszusnak — úgy látszik — komoly és kellemtelen következményei lesznek, ha ugyan a módolett haragvó Jorgának lesz ideje kiélni bosszúvágyát.

Hétfőn reggel a közoktatásügyi miniszteriumban értekezletet tartottak, amelyen Popescu közoktatásügyi vezértitkár, Craciunescu vallásügyi vezértitkár, Kiritescu, Bratu és Purcariu tanácsosok vettek részt. Ezt a bizottságot Jorga hívatta össze s nyilván azt is Jorga mondotta meg, hogy mit határozzanak. Egyéb ként azt határozták, hogy a tantestületek kongresszusával kapcsolatban azonosítják magukat a közoktatásügyi miniszter véleményével

E határozat értelmében felfüggesztették állásából Stancu Bradisteanu kultuszügyi vezérigazgatót, akit mint az állami tisztviselők szövetségének a kiküldöttje beszélt a kongresszuson és mondott éles kritikát a kormányzás fölött. Természetesen megindították ellene a fegyelmi eljárást is.

Ugyancsak fegyelmi eljárást indítottak Fortu professzor ellen is, akit ezen kívül még a rendes bíróságnak is kiad-

Követeljen kimondottan eredeti **Olla-t** mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

A Jorga-kormány okozza a nehézségeket, mert tökéletlenül kormányoz akkor, amikor egy kis jóindulat hozzáértéssel mindent rendbe lehetne hozni. És a kormány nemcsak hogy tehetetlen, de felháborítóan cinikus is. Egy ízben egy tanári küldöttség élén megjelentem Jorga professzornál és emberségesebb elbánást követeltem. A professzor azonban mindannyiunk legnagyobb megdöbbenésére így válaszolt: „Ha nem tetszem nektek, vessetek a tengerbe!“

„Argetoianu ur... végezz magaddal!“

— Beszéltem Argetoianu pénzügyminiszterrel is — folytatta beszédét Fortu professzor — de ő nem tagadta meg magát és hallatlan cinizmussal válaszolt kéréseinkre:

„Ha nincs mit ennetek, löjjetek főbe magatokat!“

Erre a felháborító cinizmusra pedig azt ízenem:

Argetoianu ur, ha tehetetlen vagy és tönkretett az iskolákat, végezz magaddal!

Dramai hatású beszédének végén Fortu professzor az uralkodóhoz intézi szavait és kéri, hogy azonnal távolítsa el ezt a kormányt, mert ha így folytatja tovább munkásságát, az ország visszatárlhatatlanul zuhan az összeomlásba.

— Ha pedig ez a cinikus kormány mégsem vonná le a konzekvenciákat — mondotta zugó helyeslés közben Fortu professzor —

szindikalizálni kell a romániai tanárok és tanítók összes szervezeteit meg kell teremteni az ország legerősebb polgári szervezetét.

Meg fogjuk alapítani a jó polgárok blokkját, napilapot adunk ki, amelyben a következő követeléseket fogjuk propagálni:

1. Halálbüntetéssel sújtják a közpénzek tolvajait.
2. Szorítsák meg a miniszteri felelősséget.
3. Vegyék revízió alá a lopott vagyont az azokat korbözzák el.

— Végül azt javasolom — mondotta Fortu — hogy küldjön a kongresszus táviratot az uralkodónak és tájrák fel előtte leplezetlenül a nyomorba taszított tanárok és tanítók kétségbeesését.

alapjaiban megrendíthetik, elhárítják magukról a felelősséget.

A határozati javaslatot a kongresszus egyhangúlag elfogadta s úgy döntött hogy annak egy-egy példányát eljuttatják az uralkodóhoz, megküldik a kormány összes tagjainak, továbbá a politikai pártok vezéreinek.

A viharos kongresszus a főváros különben is izgatott politikai köreiben is óriási feltűnést keltett s egészen bizonyos, hogy hatása rövidesen érezhető lesz valamilyen irányban.

A többi „bűnösök“ sorsa fölött kedden dönt a bizottság.

Az írek nem fizetnek Angliának

Dublin, május 30.

Az ir szabadállam és Anglia politikai köreiben nagy feltűnést keltett Lemas ir miniszter nyilatkozata, amely azt szögezi le, hogy Írország nem fizet többé kártalanítást Angliának, sőt a régebbi kormányok útján folyósított kártalanítási összegeket is vissza fogja perelni az angol kincstártól.

— BUTOROKAT FOGLALNAK — RÁDIÓHÁTRÁLEKÉRT. Aradról jelentik: Aradon megkezdődött a foglalás a hátrálékos rádiódíjért. A foglalás a legszigorúbban folyik és nemcsak rádiókat, hanem butorokat is lepecsételnek és elvisznek. Ertesülésünk szerint nagyon sokan leszerelték rádiójukat, mert nem képesek a díjat fizetni.

VICHY-ETAT termékek

VICHY-ETAT só, természetes, a VICHY-i ásványvizekből kivont só, alkalikus víz elkészítésére. —
VICHY-ETAT pasztillák, 2 vagy 3 pasztilla az étkezés után megkönnyíti az emésztést
VICHY-ETAT kivonat, az emésztést elősegítő, szénsav-tartalma víz, házi elkészítésre.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól!

Happyend az istállóban

Dicsőszentmárton, május 30.

Vigjátékírók, figyelme! Az élet, ez a furcsa tréfacsínáló, megint lepipált titeket. Csínált egy kis szcenáriumot, szerződtetett hozzá szereplőket, falusi műkedvelőket persze, mert az élet nagy dramaturg és tudja, hogy az efféle szerepekre városi közhírházak pallérozott művészei nem alkalmasak. A kis egyfelvonásos tragikomédia lejátszódott, a szereplők maguk is sirtak és röhögtek, hogy még most is fáj a derekuk, ha ugyan a bába ki nem kente oldalukból a nyilallást. A végén persze jött a happyend, a csattanós befejezés. Igazánda, effektív csattanóval...

Valahogy így:

A kisküklőmezei Szászpatak községben volt egy igen módos legény. Aztán az élet gondoskodott arról, hogy legyen ebben a kis faluban egy szegény leány is. A legény gazdag volt fenémód, a leány pedig szép, mint a fésülő rózsabimbó. Örök törvény az élet festetlen kulisszái között is, hogy a gazdagok mindig szeressék a szépet, sőt a legszebbet. Házban, földben, ékszerben, lóban, autóban, kutyában és természetesen fejjénben is. S az is megírta törvény, de erős és megdönthetetlen, hogy a szegény hajadonok, a kiknek nincs egyebük, mint a rajtavaló viganójuk, szintén erős és leküzdhetetlen vonzódással forduljanak ama jóképű férfiember felé, akiknek nemcsak szív van a bőrük alatt, de, ha jól megvakarjuk, kiderül, hogy pénz is van bőven.

A szerelem szép és kellemes időöltés faluhelyen is, de ezt a kedves, rózsaszínű szőtest mindég fonákjára fordítja a szülői karhatalom beavatkozása. Az öregek összedugták a fejüket és morfondíroztak, hogy így, meg amúgy, mégsem járja, hogy az ő gazdag fiuk szegény leánnyal trafikáljon s olyan csúfságot tervezzen, hogy el is akarja venni feleségül azt a kódisivadékot. Csak hogy a szép szál legény dufla adagot vehetett be a szerelem kíváncsinos maszlajából, mert nem akart engedni az Istennek sem, nem hogy az öregeknek. A szerelem és a szülői kárpálódások miatt néha megvadult a legény s olyankor berugta a korcsma ajtaját s boritallal kezdte hűsíteni a forró indulatokat.

A szegény leány, a kis faluvégi Hamupipőke, erre felhúzta az orrát. Dramaturgiai szempontok szerint ezt a hatásos mimikai fogást több körülmény is megindokolja. Mert: Mégse járja, hogy a legény iltala pocsékolja a család vagyonból ráeső porciót, amit később a kis Hamupipőke is el tudna pucolni, vagy meg tudna gyarapítani. Aztán azért sem járja az ilyesmi, hogy kujtorogjon a korcsmaiban, amikor ugyanis olyan keveset lehet együtt szíve választottjával.

S amikor a gazdag legény annak rendje és módja szerint megkérte a szegény leány kezét, a kis egyfelvonásos falusi grand guignolunkban megtörtént az első drámai fordulat: a kódisivadék egyszerűen kosarat adott. A legény vette a kosarat, elment vele a korcsmába és bánatában jól leitta magát. Nem így az öregek! Azokat majdnem megette a méreg a bosszúságtól: hát még, hogy az a senki friskázza meg az ő híres tekintélyüket! Hát ebbe már csak nem nyugszanak bele. Megindították a falusi praktikák ármányos gépezetét s okos vénasszonyok útján úgy lefolytatták a diplomáciai tárgyalásokat, hogy a gazdag legény és a szegény leány Isten és ember előtt mégis csak egy pár lett. Csaptak egy hétországra szóló lakodalmat, Hencidától Bonciáig folyt a bor.

Férj, aki fele-sége óhajára felakasztja magát

A gazdag legényből, a falu korcsmatölteléből igen jó férj lett. Nem akart elmozdulni a menyecske szoknyája mellől s a régi ivó-kompanya tagjai hiába várták vissza maguk közé. De, ha találkoztak vele, leszártak anyámasszony katonájának, papucshósnak, pipogya fráternek. A fiatal férj megunt a hergelődést s egy szép este megint berugta a

korcsmaajtót s leitta magát a sárga földig. S azután többször is.

A menyecskének a házaselet erősen felvágta a nyelvét és minden görbe éjszaka után olyan nyelvélést vitt véghez, hogy öröm volt hallani. Néhány nappal ezelőtt a férjem-uram ismét keresztbenálló szemekkel, hajnaltájt vetődött haza. Az asszony ébren várta és megint csak kitergette véleményét az ilyen istentől elrugaskodott iszákosságról. S egyszer csak így csattant fel a menyecske pergő nyelve:

— Pusztulj a szemem előtt! Akasszad fel magad!...

— Nohát, — ordította a férfi, — ha csak ez a kívánságod, akkor én annak eleget teszek...

Jól bedöndítette az ajtót, ahogy kiment a szobából. De alig lépte át a küszöböt, elkapta magát s néhány pernyi motoszkálás után elindult az istálló felé. Hosszu spárta húzódott utána, ahogy dülöngélt a holdvilágban.

Néhány perc múlva kiszaladt a menyecske is az udvarra. Szólongatta a férjét, de az nem felelt. Nosza, szaladt az istállóba s már az ajtóból irtózatossággal hökölt vissza. Az istálló homályos sarkában ott fityegett a férje, jó erős kötélén, s kinjában rángatózott és vonaglott, hogy még a bokáját is összeverte. Az asszony velőtrázó sikoltásai végigrepültek az alvó falu fölött. A szomszédok feljtek, baltát, kapát, vasvillát ragadtak, mert azt hitték, ölnek valakit. Futottak is ész nélkül a fiatal pár portájára. Az udvaron ott kapták a menyecskét, sirva, jajveszékelve:

— Jaj, édes férjem, ne hagyj el! Gyere

vissza hozzám s azt sem bánom, ha mindig a korcsmaiban ülsz is!

Az istálló felé mutatott s a szomszédok oda rohant.

Vajjon jókor érkeztek-e? Könnyű kitalálni, hogy éppen jókor. Az akasztott ember táncolt, bokázott a kötélén s úgy hörgött, mint a letaglózott bika. Csak hogy a hang nem onnan jött, ahol az akasztás történt, hanem éppen az ellenkező sarokból. Nosza, kutatni kezdték a megrémült szomszédok.

Akik kinn, az udvaron várakoztak a szőnyű sikoltásokkal beharangozott tragédia ki-menetelére, egyszer csak hallják, hogy beugor az istállóban csunyan káromkodnak, hangosan röhögnek. És kituszkolják az akasztott embert, aki maga is derűsen vigyorog. Akkor sem hagyta abba, amikor a kisbíró hivatalos tenyere néhány csattanós posztot tergetett a képére. A menyecske pedig boldogan, sirva is kacagva is borult az ura vállára.

Mert a furfangos férj előkotorta egyik öka ruháját, gyorsan kitömté szalmával, eszmát akasztott a nadrágszár végére s az egyik csizmához hosszú spárgát kötözött. Amikor megrémült felesége belépett az istállóba, megrángatta a spárgát és megtáncoltatta a kitömtöt bábut. Csak nem bolond az ember, felkötöni magát egy nyelvez asszonyért, amikor a szalmabáb is megteszi!

Azóta csend és békeség uralkodik a fiatal házasknál. Hogy meddig tart és milyen fordulatok következnek a paradicsomi állap után, azt az élet, a nagy dramaturg, még nem fundálta ki egyelőre...

L. A.

Borzalmas vihar pusztított a Dunántúlon

A kaposvári Turul-kávéházba kétszer becsapott a villám

Dunántúlon a vetés nagyrésze elpusztult

Kaposvár, május 30.

Vasárnap délután a Dunántúlon borzalmas vihar száguldott keresztül és

különösen Kaposváron olyan pusztításokat okozott, amilyenekre emberemlékezet óta nem volt példa.

A páratlan vihar a kora délutáni órákban kezdődött. Az ég teljesen elsötétült és az emberek ijedten húzódtak be lakásaikba és a kávéházakba. Nemsokára hatalmas mennydörgés és villámok sorozata nyitotta meg az orkánt, rendkívül erős szél keletkezett, amely pillanatok alatt házak tetőit rántotta le, fákat csavart ki és néhány kései menekülőt csapott az utca aszfaltjára.

A Turul-kávéház, Kaposvár leglátogatottabb helyisége, zsufolva volt vendégekkel, akik között sokan csak a vihar idejére kerestek itt menedéket, abban a hiszemben, hogy itt teljes biztonságban lehetnek. Annál nagyobb pánikot okozott, amikor

a villám ide egymásután kétszer is becsapott.

A kávéházban tartózkodók közül hárman súlyosan megsebesültek, többen pedig az ijedségtől elájultak és ideggör-

csöket kaptak. A sebesülteket a mentők vitték el.

Ugyancsak óriási orkán dühöngött Piliscsabán, ahol

a vihar ereje felfordított egy zsufolásig telt autóbust.

Itt is számos sebesülés történt. A vihar egyébként az egész Dunántúlt sújtotta. Utána jégeső esett, amely a vetés nagyrészt elverte.

BUDAPESTEN IS ÁTVONULT AZ ITÉLETIDŐ.

Budapest, május 30.

Vasárnap délután itéletidő vonult végig Budapest fölött is, súlyos károkat és baleseteket idézve elő. A mentőket és tűzoltókat összesen 1014 esetben hívták ki első segély nyújtására, illetőleg a vízzel elöntött házak lakóinak megmentésére.

A budai Zárda-utcában például a felhőszakadás miatt meggyült víz annyira elöntötte a földszinti lakásokat, hogy a lakókat csak a tűzoltók tudták a fulladástól megmenteni.

A fellegszakadást kísérő erős szélviharban rengeteg kémény lezuhant és régtábla sodródott le.

Ezében is ezrek és ezrek gyönyörködtek a gyönyörű felvonulásban

Lezajlott

az »Ezer Székely Leánynap« impozáns ünnepé

Csikszereda, május 30

Vasárnap, május 29-én zajlott le Csikszeredában és Csiksomlyón az idei »Ezer Székely Leánynap« impozáns ünnepe, amely a székely népviselet mellett propagandának hatalmas megnyilatkozása volt. Az éjjeli eső nyomán felfrissült hajnali levegőben kocsikok, autók, vagy csak úgy gyalogosan, Szűzmáriás lobogók alatt ezrek és ezrek hümpölyögtek végeláthatatlan menetben Csiksomlyóra, ahol a kegytemplom előtti tágas téren gyülekeztek össze. A templomba jóformán csak

a festői népviseletbe öltözött leány-csoportok fértek be, az érdeklődők nagy tömege kiszorult innen. Itt a templomban hangzott el az egyedüli beszéd, amit az ünnepélyen a belügyminisztérium engedélyezett. Péter Lukács Manspét ferences barát szólott a templomi szószékről a leányokhoz. Rámutatott arra, hogy a székelyek kitartása és ereje az ősi szokásokhoz és a népviselethez való ragaszkodásban rejlik. Ez a hatalmas erő tette lehetségessé azt, hogy a székelyek megint-tamították János Zsigmond erdélyi fejedelem hadait, amikor a fejedelem megfellebbezett az erdélyi vallásszabadságról és a székelyek vallására tört. Most is rengeteg veszedelem fenyegeti a székelyeket. Védekezzenek ezek ellen úgy, hogy ragaszkodjanak tovább is ősi viseletükhöz, szokásaikhoz, régi öntudatukhoz.

Templomozás után a leányok szeretettelgelit kaptak a zárda udvarán, ahol Nagy Béni né parancsnokolt. Aztán falvak szerint csoportosulva megkezdődött a nagyszerű felvonulás, amelyhez fogható még a nagy körmenetekhez szokott csikiak sem láttak eddig.

Négyes sorokban mintegy kétezer nyi leány vonult fel Csik-, Udvarhely- és Háromszék megyék képviseletében.

Junius 30-ig nem lehet a Nemzeti Banknál visszleszámitolt váltókat megóvatolni

Bukarest, május 30.

Hosszas vajadás után ideiglenesen megoldódott azon földművesek által adott váltók kérdése, amelyeket különböző pénzügyintézetek a Nemzeti Banknál leszámitoltak. A konverziós törvény ugyanis kimondja, hogy ezeket a váltókat május 31-ig nem lehet megóvatolni.

Tekintve, hogy a konverziós törvényt még nem sikerült teljes mértékben alkalmazni, a pénzügyminiszter a Nemzeti Bankkal egyetértésben kimondta, hogy a földműves váltók érvényessége június 30-ig meghosszabbítást nyer. Ez tehát azt jelenti, hogy eddig az időpontig a Nemzeti Banknál visszleszámitolt földművesváltókat megóvatolni nem lehet.

A gazdaságszolgálatra oly nagy fontossággal bíró kormányhatározat a hivatalos lap hétfő reggeli számában már meg is jelent.

KERESKEDŐK KÖNYVELÉSÉT MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLÓ MUNKA ELVÉGEZÉSEIT VALLALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELŐ
STR. 13 SEPTEMBRIE

Asíra (Apolló) Mozgó

BRASSO.
Telefon 546.

Még csak hétfőn és kedden fut a csodás dráma:

„SCHATTEN DER MANEGE“

A porond árnyékában

A főszerepekben: **Ciane Haid, Trude Berliner, Oskar Marien és Walter Rilla.**

Hírek

Töröm a fejemet

Tudja kérem, hogy nagyon töröm a fejemet.
— Ma az megint?
— Próbálja meg nekem alaposan devalutálni, hogy mi az a pesszimizmus? Ki optimista?
— Nagyon egyszerű. Pesszimista az, aki mindent sötétben lát, optimista a békés lélek, aki nem aggasztja magát. Hisz abban, amit csinál és bizik a jó ki-
— Nem lehetetlen. Van olyan, aki mondjuk, be-
— Egy vállalkozásba és folyton párat-
— Lehetőségekkel győzti magát. Opti-
— Azt az, akit már a tornyosuló bajok
— Kedvetlenitene el. Bizik a jó kime-
— Ezt én mind tudom. Inkább arra va-
— Kíváncsi, hogy meddig terjedhet va-
— Kinek az optimizmusa anélkül, hogy
— Ahól az illetőre még ne lehessen kedve-
— Illetlen következtetést levonni.
— Például.
— Például: Lehet-e azt optimistának
— Nezni, akinek mondjuk, a bank már
— Kiszáradt mindenét és bizik abban,
— Egy az igazságosság összeül és mindent
— Szakap. Vagy: Valakinek adóba el-
— Peretnek a ténét és abban bizik,
— Egy Argelionu belátja az igazságtalan-
— Sot és két téhen árát utalja ki neki
— Borjuval együtt. Optimista-e az, akit
— Egertek a csendörök és abban bizik,
— Egy elégtételt, kártérítést fog kapni.
— Elég a példából. Rátérhet.
— Na igen. Olvasom, hogy a helyzet
— Csúszog. Redukálják a költségvetést.
— Tanárok lázonganak. Nincs pénz sem-
— Ére, de a kormány optimista. Töröm a
— Nem azon, hogy mi az optimizmus? És
— Miért hívják optimizmusnak?

NAGY SIKERE VOLT A KEMÉNY
ZSIGMOND TÁRSASÁG GOETHE ÜNNE-
PÉLYÉNEK. Marosvásárhelyi tudósítónk je-
— A Kemény Zsigmond Társaság Goethe-
— Pályája nagyszámú közönség előtt zajlott
— Vasárnap a marosvásárhelyi református
— Egyum dísztermében. Az elnöki megnyí-
— Kemény Zsigmond báró tartotta, utána
— Kabdebó Ernő és dr. Antalffy Endre
— Toltak értékes előadásokat Goethéről. Ki-
— Képződés és jelentős sikert arattak: R. Berde
— Ária: Goethe vallása és Molter Károly: Iro-
— Lmi sansculottizmus című előadásai. K.
— Jókai-kövits Olga, Bürger Dezsőné, K. Bedő
— Anna és Bicsak Jenő Goethe-dalai tarkított-
— A változatos műsort, amelynek zenekisé-
— Rért dr. Láni Oszkár látta el stílusosan.
— Victoria (Szászrégen)—Spárta (Szamosuj-
— 1:1 (1:0). Változatos, szép mérkőzés.

A TEMESVÁRI KERESKEDŐK ÉS AZ
ZARORA. Temesvárról jelentik: A teme-
— Kereskedők egyesülete vasárnap gyűlést
— Rott a foglalkozott azzal a helyzettel, a
— Egyet a nyári időszámítás hozott magával.
— Kereskedők leszögezték, hogy nem is any-
— Az időszámítás megváltoztatása, mint
— Képződés az új zárórarendszer forgatta fel
— Jelen az üzletek munkarendjét. Határozati
— Ralatukban, amelyet memorandum formá-
— A kormányhoz is eljuttatnak, azt kö-
— Telik, hogy a zárórarendszert ne változtas-
— Meg, hanem hagyják meg úgy, amió-
— A nyári időszámítás életbe lépése előtt.
— Hoz az azonban a kereskedők pontosan al-
— Mazkodnak az új zárórarendszert intézke-
— Telhez.

A MAKKABEA SZILÁGYSOMLYON.
Szilágysomlyóról jelentik: A nagyváradi
— Makkabea vasárnap tartotta meg mérkőzését
— Szilágysomlyói Sport Club csapatával. A
— Mérkőzést 2:0 arányban a Makkabea nyerte

ONGYILKOSSÁG SZÁMOS SZEMTA-
JELLENLÉTEBEN. Kolozsvárról jelentik:
— Kolozsvári Renner-börgyár közelében levő
— Ártjárónál vasárnap reggel újabb ön-
— Gyilkosság történt: Illés Mária 21 éves cse-
— Héleány, a bukaresti gyorsvonat mozdonya
— Retette magát. A vonat kerekai több mé-
— Távolágban magukkal hurcolták a sze-
— Kesélen leányt, akinek testét később dara-
— Tára tépve szedték ki a sinek mellől. Illés
— Ária bucsulevelében szerelmi csalódással
— Képződte meg öngyilkosságát, amelynek a
— Ártjárónál számosan voltak szemtanúi.

ELFOGTAK A TEMESVÁRI SOKSZO-
S VÖLEGÉNYT. Temesvárról jelentik: A
— Temesvári rendőrséghez több feljelentés érke-
— T, akik azzal vádolták, hogy a temesvári
— Gyoknak házasságot ígért s közben tekin-
— Tés összegeket csalt ki tőlük. Összesen
— Hoz ilyen feljelentés futott be a rendőrség
— Gyügyi osztályához, ahonnan detektíveket
— Képződtek ki Knezoics előállítására. A viz-
— Sít megállapításai szerint Kiss Máriától az

Titokzatos tragédia Bukarestben

Rejtélyes körülmények között meggyilkolták Ghica Jonel repülőtszert, aki a királynak is kedvence volt

Bukarest, május 30.
Titokzatos katasztrófa hozta izgalomba Bukarest legelőkelőbb köreit. Jonel Ghica repülőtszert, Románia legkitünőbb repülőjét, akihez az uralkodó is nagyon ragaszkodott, s aki a királyi udvarba is bejáratos volt, hétfőn, a kora reggeli órákban eszméletlen állapotban találták meg autójában, az egyik külvárosi korcsma közelében.
A szerencsétlen repülőtszert azonnal a Co-
— Lentina kórházba szállították, ahol minden
— Lehető módon megkísérelték eszméletre térí-
— Tetni, de sikertelenül.
Nem reagált al egerősebb injekciókra se és
— Kilenc órákor meghalt, anélkül, hogy bár a
— Szemeit kinyitotta volna.
A tragikus halál híre természetesen igen
— Nagy feltűnést és izalmat keltett. Jonel

Ghica vasárnap még ragyogó egészséggel
— Örvendett és a lövésnyen hosszasan beszél-
— Getett az uralkodóval is. Nem volt semmi ba-
— Ja este sem. A bevezetett vizsgálat csak annyit
— Tudott megállapítani, hogy előkelő barátai
— Társaságában ugynevezett „görbe éjszakát”
— Rendezett, amelynek során elvetődtek az
— Egyik külvárosi korcsmába is. Sokat ivott, de
— Hajnali négy órákor elbúcsúzott a többiek-
— Től, hogy most már haza tér. Autójába ült s
— Aztán nem tudják, mi történhetett vele.
Az autót és benne az eszméletlen repülő-
— Töt óra körül találta meg az egyik rendőr, a
— „Radu de la afumati” külvárosi ucca emli-
— Tett mulatója közelében.
Az orvosok véleménye szerint valószínű-
— Leg a mérgezés esete forog fenn. Erőteljesen
— Nyomoznak.

élelmes szélhámos 8000, Gausz Ilona rendőri
— Felügyelet alatt álló leánytól pedig 5000 lej-
— Csalt ki, de éppigy károsította meg többi
— Menyasszonyjelöltjeit is. Knezoicsot a rend-
— Őrség letartóztatta és átadta az ügyész-
— Nek.

BARÁNY NAGYSZERŰ TELJESITMÉ-
NYE RÓMÁBAN. Tudósítónk jelenti: A ró-
— Mai uszóversenyen a világhírű magyar uszó,
— Bárány dr., újabb két értékes győzelemmel
— Szaporította eddigi sikereit. A 200 méteres
— Melluszásban 2 perc 20.2 másodperc alatt, a
— 100 méteres gyorsuszásban pedig 59.6 másod-
— Perc alatt futott be elsőnek.

Jön:
A nagy Operabál
Liane Haid világsikere.

A MAROSVÁSÁRHELYI MAGYAR
IPAROS EGYLET TISZTJUTÓ KÖZGYU-
LESE. Marosvásárhelyről jelentik: Ünne-
— Pés külsőségek között zajlott le tegnap Ma-
— Rosvásárhelyen a Magyar Iparos Egylet tíz-
— Éves fennállását ünneplő diszkögyűlés, ame-
— Lyet Ritz Antal nyitott meg elnöki jelenté-
— Sével. Az elnök arról számolt be az egybe-
— Gyűlteknak, hogy az egylet tízéves fennállá-
— S alatt saját székházat és hétszáz ezer lej
— Tiszta vagyont szerzett, amely a jelenlegi
— Súlyos gazdasági viszonyok között biztosítani
— Tudja a további fejlődés lehetőségét. Ezzel
— Szemben a tagok anyagi helyzete egyre rom-
— Lik, a marosvásárhelyi iparosok egynegyedét
— Sem keresik meg annak, amit 3—4 évvel ez-
— Előtt kerestek és a „patenta fixa” nevű adó
— Elviselhetetlen terhe miatt igen sokan vissza-
— Adták iparengedélyüket. Lóte Lajos titkár
— Arról számolt be, hogy az egyesületnek jelen-
— Leg 610 tagja van. A Magyar Iparos Egylet-
— Nek a román iparosokkal kell felvenni a ka-
— Pcsolatot, hogy közös fronton eredményesen
— Harcolhassanak az iparososztály érdekeiért.
A különböző bizottságok jelentéseinek bete-
— Rjesztése után a következőképpen alakult meg
— Az egyesület új tisztikara: Elnök: Ritz An-
— Tal, alelnökök: Benkő László, Godt Adolf,
— Herczeg Ferenc, Felszegi István és Krón
— Ernő.

MAGYAR REPÜLŐK UJRA ÁTREPU-
LIK AZ ÓCEÁN. Budapestről jelentik: A
— „Magyar Hétfő” értesítése szerint a Justice
— For Hungary glóriás hírnevének reparálására
— A magyar repülőket újból megkísérlék az óceán
— Átrepülését. A budapesti lap tudni véli, hogy
— A legújabb magyar óceánrepülési bravur
— Azon a repülőgépen fog végbemenni, amelyet
— Olaszország adományoz Magyarországnak
— Az elpusztult Justice for Hungary helyébe.

SELYEM AZ ÜRES HORDÓBAN. Ermi-
— Hályfalváról jelentik: Schwartz Sámuel ér-
— Mihályfalvai vendégfő és Béla nevű fia üres
— Hordókat küldött Weinberger nagyváradi
— Szállító útján Nagyváradra. A hatóságoknak
— Feltűnt, hogy az üres hordókat ilyen költség-
— Ges uton szállítják s megvizsgálták a szállít-
— Mányt. A gyanu nem volt alaptalan, mert
— Az egyik hordóban 40 kg. Magyarországról
— Becsúszott selyem talált. A vizsgálat
— Során az ermiályfalvai vendégfőst és fiát,
— Továbbá Weinberger szállítót és kocsisát le-
— Tartóztatták. A csendörök átadták őket a
— Szilágysomlyói törvényszék ügyészének, aki-
— Nek indítványára a törvényszék 30 napos
— Vizsgálati fogságot rendelt el. A csúszott
— Selyem után egyébként a vármhatóságok 700
— Ezer lej bírságot róttak ki.

RABLÓGYILKOSSÁG BUKARESTBEN.
Tudósítónk jelenti: Hétfőre virradó éjszaka
— Vakmerő rablógyilkosság játszódott le Bu-
— Karest egyik külvárosában, a Serban George-
— Uccában. Marin Cracan villamostársasági
— Pénzbeszedő lakására törtek be, egyelőre is-
— Meretlen tettesek. Egy a kinyitott ablakon
— Behatolt a lakásba és kezdte kiadatogni kint
— Elhelyezkedett két társának az összeszedett
— Értékeket. Közben azonban valami zajt csi-
— Nált, mire felébredtek a szomszéd szobában
— Alvó háziak és sikoltozni kezdtek. A lakás-
— Ban tartózkodó betörő, amikor látta, hogy
— Esetleg elfoghatják, két lövést adott le a fé-
— Je rohanó Cracannára, aki összeesett és nyom-
— Ban meghalt. Aztán felhasználva a házigazda
— Ijedtségét, kiugrott az ablakon és társaival
— Együtt elmenekült. A nyomozás folyik.

Jön:
Opernredoute
a német filmek büszkesége.

SÖTÉTZÁRKÁBA CSUKTAK AZ UJ-
SÁGIRÓT A — NAGYKÁROLYI NÉPSZÁM-
LÁLÁS MIATT. Nagyváradról jelentik: Berey
— Géza, nagyváradi hírlapíró, annak idején
— Cikkét irt a Keleti Újságba, a botrányba ful-
— Ladit nagykarolyi népszámlálásról. A cikk mi-
— Att eljárást indítottak Berey ellen, soha azon-
— Ban idézést nem kapott. Hétfőn reggel azután
— Egy rendőr jelent meg Berey lakásán és a
— Nagyváradi rendőrségre kísérté, ahol sötét-
— Zárkába zárták, egyben közölték vele, hogy
— Délután hat órákor viszik Kolozsvárra. Nem
— Kell hangsúlyoznunk, hogy ez az eljárás, —
— Idézés nélkül elővezetési parancs, — teljes
— Törvényellenes és, rövid szünetelés után, csak
— Folytatása annak a hajszának, amely nemré-
— Gen is rendszer volt a kisebbségi újságírók
— Ellen.

A magyar kormány hajlandó megszüntetni a vízumkényszer

Budapest, május 30.
A magyar képviselőház hétfőn délelőtt
— Folytatta az általánosságban már elfoga-
— Dott külügyi tárca költségvetésének rész-
— Letes vitáját. A vitában felszóllalt Walkó
— Lajos külügyminiszter is, aki hangsú-
— Lyozta, hogy a költségvetés aránylag sok-
— Kal kisebb, mint a szomszédos államoké
— És a régebbi éveké volt.

A szomszédos államokkal való viszony
— Taglalásakor a következőket mondotta a
— Vizumkényszer eltörléséről:

— Kézenfekvő az a gondolat, hogy Ma-
— Gyarország közvetlen szomszédai felé
— Szüntessék meg a vízumkényszer. A
— Magyar kormányban ez irányban a leg-
— Teljesebb hajlandóság mutatkozik. Ezt
— Az üdvös újítást azonban csak akkor
— Tudja megvalósítani, ha a szomszédál-
— Lamok kormányai is hajlandóságot mu-
— Tatnak a vízumkényszer megszüntetésé-
— Re.

Walkó külügyminiszter ezután a Tar-
— Dieu-féle tervről beszélt, kifejtve, hogy a
— Dunai államok gazdasági együttműködése
— Nem néhány állam magánügye, mert a
— Számításból Németországot nem lehet ki-
— Hagyni.

Már pokolgéppel dolgoznak Belgrádban

Belgrád, május hó 30.
— A szerb főváros utcáin vasárnap a
— Rendőrök egy gyanús emberre lettek fig-
— Gyelmesek. Igazolásra szólították fel,
— Majd bekísérték a legközelebbi őrszobá-
— Ba. Itt aztán megdöbbentő vallomást tett:
— Elmondotta, hogy két pokolgépet helye-
— Zet el, egyet a vasúti állomás, egyet pe-
— Dig a szkupstina új épülete mellett. A
— Rendőrség utasítására azonnal mozgósí-
— Tották a belgrádi tűzoltóságot, amelynek
— Készültségei ki is vonultak a megjelölt
— Helyekre. Az állomásnál elhelyezett po-
— Kolgépet meg is találták és rövidesen
— Ártalmatlanná tették, de a másikat már
— Nem sikerült hatálytalanítani, mert már
— A tűzoltók megérkezése előtt felrobbant.
— Kárt azonban nem okozott, miután a rob-
— Banás szabad helyen történt. A belgrádi
— Rendőrség a legnagyobb titokban folytat-
— Ja a nyomozást a merénylet körülményei-
— Nek tisztázására.

Három nagy angol bank fizetési zavarai

Belgrád, május 30.
— Az angol főváros pénzügyi köreiben
— Óriási meglepetést keltett az a hír, hogy
— Három angol nagybank fizetési nehézsé-
— Gek közé jutott. Bár a bankok neveit a
— Londoni jelentések nem közlik, hogy pá-
— Nikot ne okozzanak, bizonyosra veszik,
— Hogy a Kreuger-konzern összeomlása és
— A középeurópai államok, valamint Néme-
— Ország fizetési zavarai hozták kritikus
— Helyzetbe a szilárdnak gondolt londoni
— Pénzügyi intézeteket is. A jelentések egyé-
— Bként hangsúlyozzák, hogy az angol bank
— Igazgatóságával már megindultak a tár-
— Gyalások a három nagybank szanalása ér-
— Dekében.

Jön:
Operabál
az idény legszebb és legjobb filmje

HA A KISBIRÓ VEREKSZIK — A
CSENDŐRSÉG NEM LÉP KÖZBE. Nagyvá-
— Radról jelentik: Savaeu biharmegyei köz-
— Ségben Grigor Alexandru kisbíró és hét fia meg-
— Támadták három régi haragosukat, Nicoara
— Istvánt, Görög Györgyöt és Halmagean Já-
— Nost. Grigorék súlyosan bántalmazták a há-
— Rom embert, akik erre a csendőrség segítsé-
— Gét kérték. A csendőrségnek azonban az volt
— A válasza, hogy nem léphet közbe, mert a
— Kisbíró ellen nem tehet semmit. A kisbíró
— Különböző állandó rettegetben tartja a köz-
— Ségét. A három megvert ember most a nagy-
— Váradi ügyészségtől új csendőrség kiküldését
— Kérte.

A TEMESVÁRI KISIPAROSOK ME-
MORANDUMOT ADTAK ÁT VALCOVICI
MINISZTERNEK. Temesvárról jelentik: A
— Temesváron tartózkodó Valcovici közlekedé-
— Sügyi minisztert kiudósított kereste fel a Kis-
— Ipari Szindikátus részéről és memorandumot
— Nyújtott át, amelyben a temesvári kisiparo-
— Sok sérelmeit foglalták össze. Többek között
— Kérték, hogy a háziasszonyok kenyérét, ame-
— Lyet csak sütés céljából adnak át pékműhe-
— Lyeknek, mentessék a kenyérbélyeg kötele-
— Ző használatától. Védelmet sürgettek az
— Ipari kontárok ellen s kérték a kormányt,
— Hogy hozzon törvényt az ipari adósságok
— Konvertálásáról is. Valcovici miniszter meg-
— Ígerte, hogy a memorandumot tanulmányoz-
— Ni fogja.

XI. Pius pápa 75 éves

Pius pápa május 31-én tölti be 75-ik születés napját. Rómában ebből az alkalom-
ból nagy ünnepségekre készülnek.

— **Sulyos autószerencsétlenség** Medgyesen. Medgyesi tudósítónk jelenti: Sulyos autószerencsétlenség történt szombaton délelőtt a medgyesi Barza-féle benzinkút előtt Florián Bogdán marosvásárhelyi magánmérnökkel. A mérnök, amíg kocsiját benzinnel töltötték, a jármű előtt foglalatostkodott. A szomszédos Oberth-cég kapujából dudálva jött ki a cég autója. A kapu előtt azonban ott állott a gyulafehérvári Karl F. Zikeli cég autója, amelynek Zobel nevű cégjegyzője, benne tárgyalt a kocsiban csak a cég Halmágyi Mihály nevű tanulója ült. A fiu szabaddá akarta tenni az utat az Oberth-cég kapuja előtt s ezért a motort elindította és hátrafelé vezette a kocsit. A fél helyett azonban a gázipedált nyomta meg s a hirtelen gyors mozgásba jött kocsi elgázolta Florián mérnököt, akinek mellkasa tört össze és a fején sulyos sérüléseket szenvedett. Ezmeletlen állapotban szállították be a medgyesi közkórházba ahol remélik, hogy megmenthetik életét. Halmágyi Mihályt a rendőrség letartóztatta.

— **MEGIJEDT A ROSSZ IDŐTŐL AZ OCEÁNREPÜLŐ.** Newyorkból jelentik: Stanley Hausner lengyel származású pilóta, aki hosszabb idő óta Amerikában él, tegnap Newyorkból az Atlanti Óceán átrepülésére akart startolni és Londonon keresztül akart hazája fővárosába, Varsóba eljutni. Hausner el is indult gépjével, alig repült azonban néhány kilométert az Óceán felett, amikor sulyos légköri zavarok mutatkoztak. A pilóta a kedvezőtlen időben nem merte tervét végrehajtani és ezért gépjével a tenger felől visszafordult és Newyorkban a több biztonságot nyújtó földre ereszkedett. Jelenleg jobb időre vár.

— **CSIKMEGYEI HIREK.** Tudósítónk jelenti: Május 18 és 19-én tárgyalta a csikszereadi törvényszék Márton Áron gyergyóditrói vállalkozó gyilkossági bűnperét. Erről a tárgyalásról részletesen beszámoltunk. Ítélethozatalra nem került sor, mert újabb tanúk kihallgatása vált szükségessé. Az újabb tárgyalást 28-ra tűzték ki, de újra el kellett halasztani június 11-re, mert a beidézett tanuk egyrésze nem jelent meg. — **Ferenc József** kászonimpéri és **Ambrus József** kászonaltizi legények este tíz óra után boros hangulatban igyekeztek haza felé. Az után igazolásra szolgáltatta fel őket a kászonimpéri csendőrőrs vezetője, aki — mivel a legények nem feleltek eléggé készségesen, — a puskatussal ültetelni kezdte őket. A behorogott legények azonban nem tűrték sokáig a durva inzultust, előrántották a bicskákat s több szurást ejtettek a csendőrön. A két legényt letartóztatták.

★ **SCHALOM ASCH, MOSZKVA** c. regénye a leghatalmasabb epikai mű, a legmegragadóbb, legszínesebb kép a mai Oroszországról. Nem propaganda a bolsevizmus mellett és nem vitairat a bolsevizmus ellen, hanem egyformán megértő, átérző, barát és ellenség iránt. Végigszenvedi lelkében az orosz forradalmakat és örömmel töltik el lelkét az orosz remények. Ára 168.— Lei. Kapható a B. L. könyvostályában.

— **Megtalálták a „Georges Philippard”** két hajótöröttjével lezuhant repülőgépet. Párisból jelentik: Beszámoltunk arról, hogy egy francia repülőgép, amely a „Georges Philippard” két hajótöröttjét, egy mérnököt és feleségét szállította Adenből haza Franciaországba, az olasz Karszok felett lezuhant és az utasok, valamint a Coulette pilóta, szörnyethaltak. A gépet most megtalálták Nápoly és Róma között a Sroici-hegyen, kétezer méter magasságban, ótóra járásnyira a legközelebbi emberi településtől. A halottakat agnoszkálták.

★ **ÉRTESÍTÉS.** Benedek Izó, Cluj, eljegyezte Springer Ilust, Brassóba. (e)

— **Román bélyeghamisító gyárat leplezték le Bécsben.** Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség részletes jelentést kapott arról, hogy Bécsben bélyeghamisítókat sikerült leleplezni, akik román bélyegeket gyártottak. A hamisítókát a bécsi rendőrség az egyik bécsi kereskedő feljelentésére tartóztatta le. A feljelentőnek valami Lindner nevű romániai kereskedő tett ajánlatot, hogy hamis bélyegeket csempésszen be Romániába és igyekezzék értékesíteni őket. A bécsi kereskedő az ajánlatra feljelentéssel válaszolt, mire a rendőrség letartóztatta Lindnert és egy Friedmann József nevű csernovici diákot. A bécsi rendőrség azt is megállapította a nyomozás során hogy a letartóztatottaknak Romániában is vannak bűntársai s így a csernovici rendőrség a Bécsből kapott adatok alapján letartóztatta Liebmann Salamon csernovici kereskedőt. Ugyanakkor Bécsben Adenberg Diana román diákleányt vették őrizetbe, aki a csernovici kereskedővel állott összeköttetésben.

Nem jó a csendőrrel együtt mulatni, mert feljelent irredentizmus miatt

Elénekeltek a Kossuth-nótát a temesvári törvényszék előtt

Temesvár, május 30.

Hétfőn délelőtt irredentapórt tárgyalt a temesvári törvényszék s a tárgyalás a komoly és veszedelmes vád mellett is derűs humorba fulladt. Két zombolyai magyar földműves ült a vádlottak padján, akik a vádirat szerint az egyik helybeli vendéglőben mulatozás közben irredenta nótákat énekeltek. A tárgyaláson az irredentizmus vádjá teljesen összecomlotts a két veszedelmes irredentát csak kis kihágás miatt ítélte el a bíróság.

A pörben legérdekesebb a feljelentés és a feljelentő személye, aki nem más mint **Ilias Gavrilă** zombolyai csendőrőrmester. Az ő beadványa alapján indult meg az eljárás. Kapsos András és Ignác János zombolyai magyar földművesek ellen, akik a román állam tekintélyét sértő irredenta dalokat énekeltek s közben elfújták a Kossuth-nótát is. Az ügyész természetesen magáévá tette a csendőrőrmester feljelentésében foglaltakat és vádat emelt a két földműves ellen.

A ma délelőtti megtartott főtárgyaláson Kapsos András beismerte, hogy Ignác János zombolyai földműves s közben állandóan énekeltek. Beismerte azt is, hogy a Kossuth-nótát is elénekelte.

— Nahát, — kérdezte a tárgyalást vezető elnök, — milyen az a Kossuth-nóta, amelyek miatt a bíróság elé kerültek.

Kapsos András pillanatig habozott s azután elkezdte énekelni:

— Kossuth Lajos azt izente...

Végigfújta a Kossuth-nótát, amelynek szövegét az elnök utasítására románra fordították.

Ignác János is hasonló értelemben vallott s elmondotta azt is, hogy még hazamenet is énekeltek az utcákon.

A vendéglős, akinek üzletében az irredentamulatság lezajlott, nagyon érdekes valamást tett. Elmondotta, hogy

Ilias Gavrilă csendőrőrmester egész este együtt ivott és énekelte a pádlottakkal s akkor nem volt semmi panasza rájuk.

A bíróság a többi tanu kihallgatása után ítélethozatalra vonult vissza s rövidesen kihirdette, hogy

a pádlottakat felmenti az irredentizmus vádjá alól, viszont 10—10 napi elzárással sújtja csendháborítás miatt, miután az utcán is hangosan énekeltek.

Az ítéletben az ügyész és az elítéltek is megnyugodtak s így az jogerőre emelkedett.

PAPANASTAZIU

Görögország új miniszterelnöke, aki hosszas tárgyalások és nagy nehézségek után tudta csak kormányát megalapítani.

— **Véres összeütközés volt Belényes mellett a csendőrök és „kissütös” parasztek között.** Tudósítónk jelenti Nagyváradról: Vasárnap délután a Belényes melletti Veleni községben a csendőrök felkérésre főző parasztokat leplezték le. Feljelentésre Pascal Péter gazda házába tértek be és sikerült is a gazdát a szeszfőzésen rajtakapniok. A csendőrőrmes-

ter el akarta kobozni a készletet és a pálinkafőző üstöt, de a paraszt ellenállott és kiállni kezdett, mire néhány pillanat múlva már hatalmas tömeg paraszt sietett Pascal segítségére. A csendőrök szorult helyzetükben a fegyverüket használták. Többször lőttek. A golyók Pascalt, ennek feleségét és egy Sandra nevű földmestert találtak. — Pascal behalt sérülésébe, a másik két áldozat a halállal vívódik. A vizsgálatot bevezették annak a megállapítására, hogy vajon valóban indokolt volt a csendőrök fegyverhasználat.

— **Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz** reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és vesebélbajoknál is kifejt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

★ **ISTEN ORSZAGA FELÉ** a címe Földi Mihály legújabb regényének, mely az Atheneum 68 lejes sorozatában jelent meg. Ezen sorozatban megjelent könyvek állandóan rakatáron vannak a Brassói Lapoknál. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol csaknem minden könyvujdonságot beszerezhet.

— S ugyan hol az a híres kézimunkaüzlet? — Passyban — az asszony kisietett s az ajtó hevesen becsapta.

A férj magára maradt. Dühös volt. Haragudott az asszonyra, haragudott önmagára. Tétovázva nyult a hegedűtokja után, majd hirtelen elhatározással a karja alá kapta. Boldogabb időkben, ezen a hegedűn kísérte a felesége énekét. Milyen kedves esték voltak a Clauzel-uccai kétszobás meleg kis fűszekükben! míg most!... tizenégy frank az összes pénzük. Utolsó butoraiktól csak nem válhatnak meg!... valahonnan kell pénz előteremtleni!... Feleségének majd azt fogja mondani, hogy másolnivalót szerzett és... hát igen... hegedűlni fog az udvarokban, mint az ehöz diákok. Távoli kerületekben, ahol nem találkoznak ismerőssel. A felesége Passyba ment. Biztonságban nekiindult. Szegényke... nem szabad megneznie!... Hiszen olyan büszke a családjára, előkelő rokonságára. Belhalna a szegénybe!

A Convention állomáson szállt le s a csendes, elhagyott utcákban a jobb külsejű házakat kereste. Félnéken, szegyenkezve, zavartan állt az ablakok alatt, a hegedűtokot a földre állította s a hegedűt álla alá szorítva, játszani kezdett.

Mozartot, Bachot, Schumannt játszotta, majd áttért Saint-Saensre és Massenetre.

Erre a repertoárra az ablakok nem igen nyitak fel. Ez ablakok mögött lakóknak nem volt érzékük az effajta zenéhez. Át kellett volna térnie az angol és amerikai operettek-re, vagy a zenés kávéházak repertoárjára.

De sajnos, ezeket a divatos slágereket nem ismerte. Hiszen oly távol élt a mulató világtól!... Azt azonban visszavonhatatlanul érezte, hogyha a szükséges centimes-okat össze akarja szedni, nyugton kell hagyni a klasszi-

Hasznos tudni,
hogy SCHMIDTHAUER
termé-
szetes **„Gmándi”**
keserűvíze valódi áldás gyomor
és bélbajosoknak
Utasítás minden palackhoz mellékelve!
Kapható mindenütt!

Tamási Áront

nemcsak irodalmi körökben, az írók-
sak és a kritikusok ismerik úgy, mint
az egészen különös, eddig még ki nem
aknázott székel humor bőséges forrását
és gazdag birtokosát, hanem az iro-
dalom iránt érdeklődő közönség is. Ta-
mási Áron már Erdély majdnem ma-
den nagyobb városában állott a pódium-
mon a közönség előtt s mindig lebil-
cselte és jóhangulatban tartotta a hall-
gatóközönséget.

Legújabb regényében, amelynek
címe ez: „Ábel a rengetegben”, Tamási
Áron egészen szokatlan székel humor
valósággal tobzódik. Minden mondat
derűt fakaszt, sőt néha hangos habok-
is... Pedig, pedig az, amit Tamási Áron
mond, vagy amit a hőseivel mond,
mégis mélyesen komoly dolog. Áron
megfogja az olvasót, elkíséri, foglalko-
tatja, meggondolkoztatja. És éppen
ebben van ennek a nagyszerű írásnak
főbelesülhetetlen irodalmi értéke: min-
den találó megjegyzése, mosolyt fakas-
tó kiszólása mély értelmet takar.
Művészet legtelege ez: világnézetet
anélkül, hogy agítálna. Meggyőző anél-
kül, hogy rábeszélne. Jobba és igazab-
bosabb tesz anélkül, hogy erkölcsi pre-
dikációt tartana. Kacagva és kacagva
va.

Szombaton, június negyedikén szom-
bati munkban indul a regény és mutatkozik
be „Ábel a rengetegben.” Senki ne
mulassza el olvasni az egyes folytatá-
sokat, mert ha elmulasztja, igen sokat
veszít vele.

★ **MINDENNEMŐ FAJDALMAT,** de a leg
fejfejtést és fogfájást eredménnyel és ta-
stosan csillapít az Algasan Eredeti 2 és 3
tabletták csomagolásban olcsón kapható
gyógyszertárakban.

— **35.7 MILLIÓ AUTÓ VAN A VILÁGBAN.**
Egy amerikai statisztika szerint az autók
lágállománya év kezdetén 35.7 millió volt.
0.3 százalékkal kevesebb, mint 1951. elején.
Motorkerékpárok száma már erősebb csökke-
nést mutat. Legjobban tartotta színvonalát
az autólágállomány Európában, ahol a gazdasá-
gi válság ellenére úgy a személy-, mint a te-
herforgalom még emelkedést is tüntet fel. Az
autókban való világtermelés az elmúlt évben
három, 1950-ban négy és 1929-ben hat egé-
sítő tízed millió volt. A termelés értékben való
csökkenése tizenkét százalékkal nagyobb,
mint a számszerű termelésé.

kusokat és valami egyebet játszania.
Egy naiv, nagyon bájos dalocska öltött
emlékébe: „Cseresznyeéréskor...”

Ez a dalocska feleségének volt a kedve-
románca. Ezt énekelte legszívesebben. Más-
nem is hallotta soha énekelni.

És ime... alighogy az első hangokat meg-
pengette, a szomszédos utcából, a hegedű-
séretre, felcsendült egy friss, lágyan mé-
női hang. A „Cseresznyeéréskor...” román-
énekelte.

S ez az idegen nő olyan pontosan egy-
vágóan énekel a kísérettel, mintha a román-
cot együtt gyakorolták volna. Hegedűjével
az álla alatt, egyre tovább játszva, kívánc-
ságtól hajszoltan igyekezett a szomszéd ut-
ca felé, a hang irányában. S ahogy az ucca
kán befordult, meglátta az éneklő nőt... a
feleségét!

Nagy nyomorúságukban ugyanegy gond-
latuk támadt. Házbablakok alatt énekelni,
hegedűlni... Gyöngédségből titkolták egymás
elől szándékaikat és most, anélkül, hogy
románocot abba hagyták volna, sugarasan me-
solyogtak egymásra. Az ablakokból pénz-
rabok... szemekből könnyek hulltak. És ma-
nem félték a holnaptól. Újra egymásra tá-
tak és lelkük mélyén kigyult a bizakodó
mény szikrája.

ÉRTESÍTÉS

Férliszabó-üzemet

Kapu-utca 6 sz. alól

Brassó, Kolostor-utca 25

üzlethelyiségbe helyeztem át.

Elsőrendű és kifogástalan kivitelben készítek ma-
dennemű férfi ruházati cikket. — **Mérsékelt árak.**

KÓSA ALBERT, Brassó, Kolostor-utca 25.

Az Astra Apolló-Mozgóban

Brassó, június 1-től Ivan Mosjuo-
kine első és egyetlen német be-
szelő filmjében adjuk a

„Scherrier-1”

a világ legszenzáció-
sabb attrakcióját.

HOGYAN FEJLŐDÖTT JAPÁN MODERN IMPERIALISTA ÁLLAMMÁ?

A japán–kínai háború és a vészes, rémesen fenyegető japán–orosz háború a figyelmet Japánra tereli, amely az 1904–1905. évi orosz–japán háború után, szinte máról-holnapra vált nagyhatalommá, az egész, ugynevezett civilizált világ legnagyobb csodálatára, sőt mondhatni, elképedésére.

Japán alig 50 év lefolyása alatt alakult át feudális államból modern, kapitalista természetű államává. Az orosz–japán háború előtt 51 évvel, 1853-ban jelent meg Tokió öblében az Északamerikai Egyesült Államok egy egészen gyöngye hajórajja, avégből,

hogy Japán kormányától kereskedelmi szerződést erőszkoljon ki. A japán szigetország ugyanis a 17. század elejétől kezdve teljesen elzárkózott a külfölddel való érintkezéstől. Halálbüntetés terhe alatt volt tilos minden japánnak, hogy külföldre menjen és ugyancsak halálbüntetés várt arra, aki Japán területre merített betenni a lábát. És mégis, egy egészen kis amerikai tengeri haderőnek sikerült a japán kormányt arra kényszeríteni, hogy 1854-ben az Egyesült Államoknak engedélyt adjon néhány japáni kikötő meglátogatására. 1858-ban pedig Anglia, Oroszország, Franciaország és Hollandia kapták meg ezt a jogot.

A feudális japán államszervezete

Hogyan fejlődhetett Japán, ez az ázsiai, megcsontosodott államformájú ország, amelyet a középkori lovagrend formái nyűgöztek le, 50 év alatt modern világhatalommá, amely Európára és Amerika államaival egyenrangúságot ért el? Ezt csak úgy érthetjük meg, ha betekintünk az 1854. év előtti Japán benső viszonyaiba.

Az állam élén a császár szent személye állt, aki Kiotóban székel. De a császár hatalma csak névleges volt. Az igazi hatalom a Tokióban székelő főhadvezér, a sogun kezében volt. A sogunok tulajdonképpen már a 12. században kivették a hatalmat a császárok kezéből és azzal az ürüggyel, hogy senki sem merít arra, hogy a császár szent személyének a közelébe lépjen, olyan szigorú szertartásokkal vették a császárt körül, hogy a császár valóságban fogságban élt. Hiszen még a palatájából sem volt szabad a császárnak eltávoznia.

A sogun is olyan hatalmas volt, hogy a legmagasabb méltóságok viselőinek is csak ténylegesen volt szabad hozzá közeledniük, a közönséges halandó pedig egészen biztosan halálal lakott, ha megkísérelte, hogy például valami kéréssel a hatalmas fővezér útjába kerüljön. A sogun nem uralkodott közvetlenül alattvalóin, de a császár sem. A császár a legfelső hűbérur volt. Alája voltak rendelve a fejedelmek, akiknek a császár a sogun közvetítésével adta azt a jogot, hogy bizonyos tartományokat igazgassanak, amelyeknek ők voltak a katonai parancsnokai is. A hadsereg azonban nem a fölfegyverzett népből állott, hanem a lovagokból. A lovagrend pedig a fejedelmektől függött, akiknek szolgált és akiknek zsoldot kapott és pedig élelmiszerekben, különösen rizsben.

A sogun, a fejedelmek és a lovagok képezte az uralkodó, improduktív osztályt. Ezt az osztályt a dolgozó nép tartotta el, amely adót szolgáltatott. A nép több rétegre oszlott. A legelőkelőbb volt a parasztság. A japán parasztnak a kormány engedélye nélkül nem volt ugyan szabad az ország más részébe költöznie, tehát a röghöz volt kötve, de azért még sem volt európai értelemben jobbágy. A fejedelmeknek természetben adót fizetett, de személyében szabad volt, a község ült törvényi fölötté és ő választotta az előjáróságot. A japán paraszt ennél fogva megőrizte független gondolkodását, nem volt szolgásként kárhoztatva és innen ered jelenlegi megépő ereje.

A paraszt után következett a kézműves. A nagyobb ipari üzemek alig voltak és ha voltak, állami vezetés alatt álltak. A kézművességet ősrégi módon üzték. Bizonyos üzemek bizonyos családok tulajdonát képezték és átöröklődtek. A mesterek egyedül, vagy csak néhány segéddel, vagy inassal dolgoztak, akik többnyire a családhoz tartoztak, vagy a mester örökbefogadta őket. A kézművesek többnyire csak rendelt munkát készítettek, keveset termeltek a piac számára, vagy raktárra.

A kereskedelemnek igen csekély szerepe volt, mert a parasztnak maguk készítették mindent, amire szükségük volt, a nemességet pedig a parasztnak látták el adó fejében beszállított élelmiszerekkel, a kézművesek pedig egyéb szükségleti tárgyakkal. Ennélfogva a kereskedelem számára csak az a csekély fölösleg jött számításba, amelyet néhány tartományban bizonyos termékekben termeltek. Külkereskedelem egyáltalában nem volt, mert, — amint már mondtam, — az ország elzárkózott a külföldtől. Ez volt az oka annak, hogy a kereskedők a társadalmi rangsorban igen alacsony fokot álltak. Utánuk már csak a koldusok, a testüket eladó nők és, — ami igen különös, aminek az okát nem tudtam megtalálni, — a börtönkások következtek.

Mivel a kereskedelem csekély volt, a forgalom sem fejlődhetett. A tengerpart mentén kis vitorlás hajók közlekedtek. Nagy hajókat építeni tilos volt azért, hogy a külfölddel ne lehessen kereskedelmi összeköttetést kezdeni. Az ország belsejében közlekedő eszközök nem voltak. A terheket majdnem kizáróan emberek cipelték. Az a pár szélesebb út, amely az ország egy-egy nagyobb szigetét átszelte, nem annyira terhek szállítására szolgált, mint inkább arra, hogy a fejedelmek évente a sagunhoz vonuljanak kíséretükkel és hódoljanak neki. Aki ez elől a menet elől nem tért ki, azt a kíséretben levő lovagok irgalmatlanul fölkoncolták.

A lovagoknak legfőbb kötelességük volt a fejedelmük iránt való hűség. Ennek a kötelességüknek minden esetre eleget kellett tenniük, még ha a legnagyobb veszélybe kerültek is, vagy az életüket kockáztatták is, sőt öngyilkosságot is el kellett fejedelmükért követniük. Az önfeláldozás kötelessége kiterjedt a nőkre is.

A nők helyzete egészen különös volt. A dolgozó népességnél a nőnek a helyzete alig különbözött a férfiéétől, sőt a nő volt a ház ura. Ellenben a nemességnél a nő a férfinak teljesen alá volt rendelve. A fejedelmek megerősített várai körül laktak a lovagok családjukkal és szükség esetén nemcsak a férfiaknak, hanem a nőknek is fegyvert kellett fogniuk. A nők fegyvere első sorban a tör, meg az alabárd volt. A férfiak fegyvere a kard az íjj és a nyíl, azonkívül börtáncselt viseltek. A tűzfegyvert ismerték ugyan, mert a portugálok még a 16. században, tehát Japánban a külföldtől való elzárkózása előtt, bevitték, de használatukat lovagiatlannak tekintették s így nem is használták.

A fejedelmek megerősített várai körül laktak a lovagok családjukkal és szükség esetén nemcsak a férfiaknak, hanem a nőknek is fegyvert kellett fogniuk. A nők fegyvere első sorban a tör, meg az alabárd volt. A férfiak fegyvere a kard az íjj és a nyíl, azonkívül börtáncselt viseltek. A tűzfegyvert ismerték ugyan, mert a portugálok még a 16. században, tehát Japánban a külföldtől való elzárkózása előtt, bevitték, de használatukat lovagiatlannak tekintették s így nem is használták.

Az elzárkózás és állandó harci készenlét következményei

Amikor a külföldtől való elzárkózás megkezdődött, az uralkodó arra törekedett, hogy a feudális rendet adjon az országnak és azt erőszakkal, meg furfanggal örökösse tegye, a népnek a módosítása nemcsak állami, hanem erkölcsi büntetés is. Ez a rend fölbonthatatlanul össze volt kapcsolva a család szentével és a családfőnek a házközösség valamennyi tagja fölött való elismert uralmával.

Amint látjuk, az 1854. év előtti Japán társadalmi állam és állami szervezete gazdaságilag a parasztszátyalon, politikailag pedig a lovagokon nyugodott. Ennek a rendszernek meg volt a jogosultsága mindaddig, amíg az ország állandó hadiállapotban leledzett, a hadsereg a középkorban ez így is volt. Akkor a nemességnek, amely hadiszolgálatot teljesített, fontos szociális funkciója volt. De amikor a békeállapot már több mint 200 évig tartott és a harcosokra nem volt szükség, akkor pedig a fejedelmek a maguk tartomá-

nyának a parasztjaitól, azok termésének egy részét vonták el. Gondoskodniuk kellett tartományuk igazgatásáról és a hadsereg, vagyis a lovagok eltartásáról. Erre kellett a legtöbb kiadást fordítani, holott ez a kiadás fölösleges volt, amíg nem volt háború. A fejedelmek igyekeztek is ettől a fölösleges kiadástól lehetően megszabadulni. A lovagoknak csak legidősebb fiát vették fel a seregbe, csak annak fizettek zsoldot, a többi fiának, akiknek nem volt vagyonuk, el kellett hagynia a szülői házat. Ezek aztán utonál-lásból vagy kereskedésből éltek amennyire tudtak és az államnak intelligens, de elégedetlen elemét alkották.

A fejedelmek csak névleg voltak a tartományok urai, mert teljesen a soguntól függtek, mert a sogun ellenőrizte őket, életüket szabályozhatta, őket megbüntethette, áthelyezhette, állásuktól megfoszthatta, röviden: a fejedelmek tulajdonképpen hivatalnokok voltak, akiknek a közigazgatás költségeit elő kellett teremteniük. Ennek az lett a követ-

kezménye, hogy sokan közülük eladósodtak, a kereskedők megvetett osztályától függő helyzetbe kerültek. A kereskedők befolyása ennek következtében nőtt, habár társadalmi tekintélyük és hivatalos politikai befolyásuk nem volt. De annál nagyobb hatalmat gyakoroltak a kulisszák mögött.

A parasztnak nem volt szabad a földjét sem eladni, sem fölöstani. Nagybirtokok alakításának megakadályozása végett, erdőségek irtása révén a föld termővé tételét megtiltotta a törvény. Mivel azonban a földművelő népesség szaporodott, mindezek a korlátozások annál inkább éreztették hatásukat, mert a kivándorlás tilos volt, más foglalkozásra áttérni pedig lehetetlen volt.

Mindezeknél fogva a népesség mindegyik rétege elégedetlen volt a fönnálló viszonyokkal. A paraszt elégedetlen volt, mert elszaporodott és a lovagok részére beszállítandó nagy adó miatt szükségét szenvedett. A kereskedő pénze révén befolyásra tett szert, de társadalmilag megvetették. A lovagok a fejedelem kegyétől függtek, de nagyrésztüknek nem volt kenyérük. A fejedelmek védtelenül ki voltak szolgáltatva a sogunnak és adósságba merültek, mert el kellett tartaniuk a lovagokat, akikre nem volt szükségük. Esze-

A nemzeti öntudatra ébredés

Azonban, ha az amerikaiak és a sogun között létesült szerződést valóságos fenyegetőzés és fegyveres ellenségeskedés nélkül köztették is meg, kétségtelenül érezték Japánban, hogy az amerikaiak az országnak az idegenek előtt való megnyitását mégis csak kieroszakolták. A soha háborúban le nem győzött japán népen rettenetes sértést követelt el. Az elégtelenség a sogun kormány ellen fordult, mert a kormány nem tette meg a szükséges intézkedéseket az ország megvédésére. De nagy volt az elkeseredés a betolakodott idegenekkel szemben is. Japán hazafiak gyakran követték el az idegenek ellen merényleteket. Mivel pedig a kormány kénytelen volt a merénylők ellen teljes szigorral eljárni, az elkeseredés egyre nőtt. Most ráeszméltek a japánok arra, hogy a sogun uralma egyáltalában törvénytelen és a sogun a császártól, az ország törvényes urától csak elragadta a hatalmat. Ezért a sogun ellen lázadottak. A sogun kormánya kénytelen volt az elégedetlenség ellen, de az idegenek ellen is fegyverkezni. Csakhogy erre képtelen volt. A lovagok, még ha nem is tartoztak volna a kormány ellenzékének soraiba, nem lettek volna képesek az idegenekkel szemben megállni helyüket. A sogun uralma a hűbérur-ség, a lovagrenden alapult, tehát lehetetlen volt, hogy a sogun a népet, a parasztokat fölfegyverezze. De, még ha erre szánta volna is magát, nem tehetné volna meg, mert nem volt rá pénze, a kormány hitele pedig, könnyelmű és helytelen gazdasági politikája következtében, kimerült.

A lehetetlen helyzetbe került soguni hatalommal szemben állt a császári hatalom, amely a döntő pillanatban, mint új, forradalmi hatalom lép föl. A császári hatalom első sorban a sogun idegenpolitikáját támadta, sőt kiadott oly parancsot is, hogy egy bizonyos napon az összes idegeneket ki kell az országból üzni, vagy meg kell ölni. Természetesen ezt a parancsot sohasem lehetett végrehajtani. A császári párt, amely eredetileg azzal szállt szembe a soguni hatalommal, hogy a nemzet becsületén ejtett csorbát az idegenek kiűzésével ki fogja köszörsülni, röviden kénytelen volt maga is nemcsak békét kötni az idegenekkel, hanem még több kedvezményt is biztosítani nekik, mint amennyit a sogun kormánya biztosított, sőt: ezen túlmenően, az idegenek módszereit és intézményeit átvenni. Ha a császár el akarta kerülni, hogy Japán szomorú sorsra jusson, föl kellett fegyvereznie a népet, még pedig modern fegyverekkel, annál is inkább, mert ezzel halálos csapást mérhetett a hűbérur-ségre, amire a sogun hatalma támaszkodott. A nép fölfegyverzéséhez szükséges pénzt az adórendszert teljes átalakításával kellett előteremtenie. Evégre azonban a fejedelmeknek le kellett mondaniuk állásukról. Ezt a fejedelmek szívesen megtették, mert, — amint láttuk, — több kötelezettséggel járt az állásuk, mint joggal. Az új rendszer szerint a fejedelmek addigi bruttójövedelmüknek egy tizedét kapták meg fizetésül, de le kellett mondanunk látszólagos szuverénitásukról. A fejedelmek ezzel jól ügyeltek csináltak és amellet még jó hazafiaknak is bizonyultak. Az adókat ezentúl közvetlenül a kormány pénztárára kellett befizetni, amivel a természetben fizetett adó átváltozott pénzbeli adóvá. A rendszerváltozásnak további következménye az lett, hogy a paraszt, kénytelen volt termésének legalább egy részét eladni, azért, hogy adót fizethessen. Ezzel bevezetődött a pénzgazdálkodás rendszere a japán életbe. Nem sokára el lehetett a földbirtokot is idegeníteni, a paraszt a földjét eladhatta, vagy fölösthette, sőt el is távozhatott földjéről, elszakadhatott a rögtől. Ha a kormány, azt

rint az a talaj, amelyen a hűbéri Japán épülete nyugodott, teljesen alá volt aknázva, megingott és csak egy hatalmas lökés kellett ahhoz, hogy az épület összeomoljon.

AMERIKA BETÖRÉSE

A 19. század derekától az európai és az amerikai forgalom szempontjából Japán a világ végén volt. Az európai kereskedelem kelet felé csak Indiáig terjedt. De Amerika nyugati partja akkor be kezdett népesülni és Kalifornia, meg Kína közt élénk kereskedelmi forgalom kezdődött. A hajót Japán közelében vitt el és ezért természetes, hogy az amerikaiak voltak az elsők, akik az évszázadok óta elzárkózott Japánnal kereskedelmi összeköttetésbe akartak jutni. Oroszország, amelynek szintén fontos érdekei fűződtek a Csendes óceánhoz, már korábban tett ugyan hasonló kísérletet, de igen brutálisan lépett föl az érzékeny Japánnal szemben és ez a brutalitás nem vezetett célhoz.

Ellenben a kis amerikai hajók parancsnoka erőiesen és szilárd nyugodtsággal, de egyszerűen udvariasan és kiméletesen látott munkához. Az a csekély haderő, amelyet magával vitt, elég volt ahhoz, hogy a japán kormány belássa, hogy az ijjal és nyíllal fölfegyverzett japán haderő ellentársa reménytelen. Az amerikai parancsnok azonban a japánok nemzeti büszkeségét nem bántotta meg és ezzel megépítette az engedelem arany hidját. Az amerikai kormány és a sogun közt, akit az amerikaiak Japán tulajdonképpeni uralkodójának tartottak, ellenségeskedés nélkül, a már említett szerződés jött létre és ez a megállapodás a modern Japán történetének fontos határköve.

akarta, hogy a külföldtől lehetőleg függetlenül váljon, támogatnia kellett a gyárak, vasutak és hajótársaságok alapítását, vagy magának kellett ilyen vállalatokat létesítenie. Így hatolt be a modern kapitalizmus egyre mélyebben egy nép életébe, amelyen rövidesen teljesen urrá lett.

Eképpen diadalmaskodott a császári párt, de ez a diadal sok harcba, sok vérbe került és sok, súlyos gazdasági válság járt e győzelem nyomában.

n. j.

Csehszlovákia jól áll — mondja a londoni cseh követ

London, május 30.
Beszámoltunk arról, hogy a londoni tözsdén váratlan árfolyamzuhanás állt be a cseh értékpapírokban. A londoni cseh követ most az „Observer” hasábjain cáfolja, hogy Csehszlovákia súlyos pénzügyi helyzetben volna és hogy a nyolcszázalékos cseh kölcsön törlesztését kénytelen volna abbahagyni. Ezek a hírek alaptalanok — mondja a cseh követ — mert a törlesztésre megvan a fedezet és az rendben fog történni.

A romániai orvosok budapesti fogadtatása

Budapest, május 30.
Vasárnap este a bukaresti expresszvonattal megérkezett 120 erdélyi és regáti orvos, akik a Budapesten megrendezett balneológiai kongresszuson vesznek részt. A romániai orvosok, akiket Nicol tábornok-orvos vezetett, hat napig maradnak Budapesten, ahol a világhírű fürdőket és egészségügyi intézményeket fogják tanulmányozni. A romániai orvosokat a pályaudvaron bizottság fogadta, amelynek üdvözlő szavaira Nicol tábornok válaszolt, s kijelentette, hogy a kongresszus meghívásának örömmel tett eleget a román-magyar közeledés kimélyítése érdekében.

— BIRÓ ÉS ORVOS ENYELGÉSE. Az egyik berlini büntető bíróság előtt az elnök és egy orvosszakértő között a következő jelenet folyt le: „Az orvosok, jelentette ki az elnök, nem a orvosok, hanem mint az egész világ, ők is ki vannak téve a tévedésnek.” „Csakugy, mint a bírák”, felelte az orvos. „Kétségkívül, de ha az orvos téved, akkor megcsúsz, ha a páciens téved a föld alá juttatja.” „Justice mord esetén pedig, fejezte be a vitát az orvos, két méterrel a föld fölé.”

Modern Mozgó BRASSÓ Tel. 518.
Ma, hétfőn, a közönség óhajára, a szezon legnagyobb kém-filmje:
REDLezredes árulása
német beszélőfilm.
Főszerepben:
Lil Dagover és Theodor Loos.
Jön! Jön! Jön!
Németül beszélő filmszenzáció:
(Iprwege des Lebens)
Fősz. Joan Crawford. Helyárak: Lei 15-20-25-30-40.

Közgazdaság

A gazdasági válság Párizsból nézve

Amikor ideérkeztem, a választási harc javában folyt. Az első választói gyűlés, amelyen résztvettem, a szomszéd utcában levő iskolában folyt le. Néhány itteni barátommal együtt mentünk a gyűlésre s azonnal feltűnt, hogy az iskola előtt legalább kétszáz ember állt sorban s türelmetlenül várta a bebocsátást. — Ah, — mondtam — ilyen jól állunk? Sorba kell állni a publikumnak, hogy beengedjék? ... Erre felvilágosítottak, hogy a választói gyűlés terme az iskola másik bejáratánál van s a sorbaállók nem politikai érdeklődésből várnak, hanem azért, mert munkanélküliek s a segély egy részét ebéd- és vacsorajegyekben kapják meg. Ez a népkonyha — soupe populaire — amelyet Párizs városa azóta állított fel, amióta a munkanélküliek száma nagyon megnövekedett. Figyelmessé téve a dologra, azóta mindenütt megnéztem a középületeket s a legtöbbnél megtalálom az előzőleg soha se létezett népkonyhát, mint a válság szimbólumát.

Egy másik jelenség, amely szintén a válságot tükrözi vissza: Rengeteg sok üres lakás és bolt van Párizsban! Láttam olyan házat is, amely fél év óta készen áll s még egyetlen egy helyiség sincs benne kiadva. Franciaországban éppen úgy, mint más országokban is, a régi lakások bérleti védelmeben részesülnek s kevesebb bért fizetnek, mint az új házak lakói. Bárha a bérösszegek között a különbség nem olyan nagy, mint például Bécsben. Az 1919. év óta épített házakban a bérösszeg korlátozásnak alávetve nincs. Azóta rengeteg sok házat építettek, Párizsban a magántőke nem épít többé kis lakásokat, ami ezen a téren az utolsó években történt, az kizárólag a párizsi község tanácsa műve, amely különösen a lebontott erődítmények helyén építettett néhány ezer lakást viszonylag olcsó bérékkel, azonkívül a munkáslakosság egyre jobban ösztönli ki a városból és az elővárosokban vesz lakást, vagy pedig kis házikót épít. Amit a magántőke épített, az elsősorban arra szolgált, hogy a háborúban meggazdagodott emberek, valamint a Párizsban mindig nagy számmal lakó pénzes idegenek lakásházként éljék ki. Az amerikai, angol és délamerikai válság kiélesedése folytán azonban az idegenek jelentékeny része nincs többé abban a helyzetben, hogy Párizsban élhessen vagy ott is lakást tarthasson fenn s ezért felmondja a lakást. Rengeteg sok üzlet, amely elsősorban az idegentől élt, kénytelen a kulcsot beadni, mert vezetői eltávoztak, vagy tönkrementek. A multkor feltűnt, hogy oly utcákban is, ahol a háború után nem építettek házakat, rengeteg sok tábla volt a kapukon látható megüresedő lakásokról. Érdeklődtem a dolgok iránt s azt a felvilágosítást kaptam, hogy ugyanaz a folyamat, ami Közép-Európa minden nagyobb városában konstataható, Párizsban is megindult. A válság folytán egyre szaporodik azoknak a bérlőknek a száma, akik többé nem tudják a régi életmódszínvonalat fenntartani s kénytelenek nagy lakásukat feladni s kisebbre költözni.

Mint mindenütt a világon, Párizsban is a legfőbb beszéd tárgy a válság. Azokban a negyedekben, ahol az idegenek élnek, a válság lépten-nyomon észlelhető. De azért nem lehet állítani, hogy Párizsban és Franciaországban válság-hangulat uralkodnék. Mint minden hatalmas és nagymultú nép, a francia is optimista. A frank-értéktelenedés idején közel három évet töltöttem Franciaországban s a legutolsó három hónaptól eltekintve, alig lehetett pánikhangulatot észlelni. Ha a reakció a frank esését az akkori baloldali kormány ellen nem használta volna ki, akkor pánik egyáltalában nem következett volna be. Az általános felfogás ma a köpetkezőképpen körvonalazható: A válság nem francia eredetű, hanem a többi országokból jutott el Franciaországba, amely csak annyira szenvedett alatta, amennyiben a kivételre rá van utalva. Franciaország belső fogyasztása azonban olyan hatalmas, hogy a válság itt nem is ölthet oly méreteket, mint az egyéb nagyiparos államokban. Ez a nézet elméletileg nem helyes ugyan, de viszont minden válságnak megvan a lélektani okai is s a bizalom meglete az egyik leghatásosabb tényezője a válság kiélesedése ellen. A francia nagyközönségnek még nincs

arról tiszta képe, hogy mily nagy az államháztartás deficitje, ami elsősorban a Tardieu-Laval kormányok pazarlásának a következménye. Amikor ezeket a sorokat írom, Herriot a jövőbeni miniszterelnök éppen együtt ül Tardieuval, aki becsületes neki az államháztartás helyzetéről. Nehogy felelős legyen oh! - dolgokról, amelyekhez semmi köze nincs. Herriot kénytelen lesz a közvélemény előtt nyíltan feltárni a pénzügyi helyzetet s rá-

mutatni arra, hogy a fedezetlen vagy pedig kincstári jegyekkel fedezett deficit közel 10 milliárd frankra rug s a közeljövőben 15 milliárdra fog emelkedni. A francia közgazdaság oly gazdag ugyan, hogy ezt a veszteséget el tudja viselni, de kétségtelen, hogy a deficit méreteinek nyílt bevallása az eddigi optimizmust ki fogja kezdeni s a válsághangulat kiélesítéséhez nagymértékben hozzá fog járulni. (sz.)

33 százalékkal leszállítják a nemzetközi adósságokat?

Páris, május 30.

Berenger szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke a „Revue de Paris” június 1-től keltezett számában hosszabb cikk keretében foglalkozik a világ pénzügyi helyzetével és azt javasolja, hogy a lausannei konferencia a hágai egyezményekben megállapított fizetések mértékét egyharmad összeget szállítsa le.

Abban az esetben, ha a leszállított összeg Németországra nézve még így is elviselhetetlen terhet jelentene, az amerikai fizetésekre vonatkozóan moratóriumot lehetne elhatározni és csak a szigorúan esedékes két törlesztést, vagyis 400 millió aranymárkát kellene haladéktalanul megfizetni. Ha ez a megoldás nem hozna kellő eredményt, úgy egy- vagy két éves általános moratóriumhoz kellene folyamodni. Berenger hangsúlyozza, hogy a konferencia eredménytelensége francia részről is azt jelentené, hogy a hágai egyez-

ményeket a valóságban meg fogják szegni, miután a népszövetségi egyezmény keretében teljes cselekvési szabadság következne be. Az egyezmények ugyanis Franciaországot felhatalmazták arra, hogy csakis olyan mértékben teljesítse fizetési kötelezettségeit Amerikával szemben, mint amilyen arányban Franciaország adóssái azt teljesítik.

A Francia Bank kormányzótanácsa a legközelebbi ülés keretében a német Birodalmi Bank nemzetközi visszleszámlálási hitelével fog foglalkozni. A francia részesedés tekintetében — amely összesen 90.000.000 dollárt tesz ki, — bizonyos nehézségek álltak elő, miután Tardieu-kormány a új kormányra akarja áthárítani az ügy tárgyalását. Pénzügyi körökben az a vélemény uralkodik, hogy az ügyet mégis sikerül hamarosan elintézni, különösen abban az esetben, ha Németországnak sikerült a kamatláb leszállítását elérnie.

Fontos fásértékezet volt Aradon

Elhelyezik a faszindikátus székhelyét Nagyváradról?

Arad, május hó 30.

Nagyfontosságú és nagy érdeklődésre számot tartó ügyben folytat a napokban Aradon tárgyalások vezető fásörökben. Mivel a megbeszélések zárt ajtók megett, igen szigorú diszkréció mellett folytak a megbeszélések végső eredménye nem ismeretes ugyan, ám magában a megbeszélés tárgya is érdemes arra, hogy szakörök figyelmét felkeltse.

Ismeretese az az csatározások, amelyek a Nagyváradon megindult fa-export szindikátus körül lefolytak. A Nyugat felé gravitáló faexport lebonyolításának egyedül intézőjévé igyekezett lenni ez a puccs-szindikátus, amelynek zártkörű jellegét csak később, erőleyes fellépéssel sikerült valamelyest módosítani. Azonban minden változás ellenére is a küzdelem a szindikátus körül nem aludt el s az aradi fa-értékezet, amint arról értesülünk, éppen ebben az ügyben tárgyal.

Ezen a bizalmasjellegű megbeszélésen a tárgyalásokat PISO aradi állami erdőigazgató vezette, rajta kívül pedig Arad és vidéke, Bihar, Bánság és a Körösvidék fontosabb szakmai érdeklődései is képviseltették magukat. PISO igazgatón kívül még néhány kincstári szakember is részt vett a tárgyalásokon, amelyeknek tárgya a nagyváradai exportszindikátus állami kezelésbe való vétele.

s székhelyének Aradra való helyezése volt. A nagyváradai exportszindikátusnál eddig gyakorolt állami befolyás intenzívebbé tételéről már eddig is több ízben esett szó, ám az állam vonakodott a szindikátust kincstári irányítás alá venni.

Úgy látszik, hogy most már komolyabb formában került ez az ügy napirendre s az már kétségtelenül biztosnak látszik, hogy akár meglesz az állam szélesebb körű bekapcsolódása, akár nem.

mindenképpen elhelyezik Nagyváradról a szindikátus székhelyét. Erről már konkrét formában beszélnek.

Az új székhely Arad, esetleg Kolozsvár lenne. Ha az állami bekapcsolódás megtörténik, akkor is — több, mint valószínű — az igen közönséges érdeklődés Aradon lesz a szindikátus központja.

Az aradi értekezetlen — úgy látszik — nem történt végleges döntés. Schreiber igazgató, a nagyváradai szindikátus vezetője, valószínűleg nem utazott el Aradról végleges eredménnyel, de, hogy a faszindikátus frontján készül valami, az bizonyosra vehető.

A vezető szakmabeliek egyébként felhasználva a találkozást, megbeszéltek azokat a lépéseket is, amelyeket a dunai faexportot hihetetlenül súlyosan érintő valuta és devizakorlátozások ügyében a kormánytól tenni kívánnak. A korlátozások lehetetlenné tették az inkasszót s az amúgy is súlyos helyzetet még csak jobban elmergesítették. Ebben az ügyben a sürgős intervenció mellett foglaltak állást az Aradon összegyűlt fások, a kik minden lehetőséget elkövetnek, hogy a kormánytól e téren a méltányosság álláspontjainak érvényesülését nyerjék meg.

A brassói magyarpárti tagozat konverziós előadásai

Brassó, május 30.

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozatának vezetősége elhatározta, hogy Brassó megye magyar lakta falvaiban ismeretterjesztő előadásokat tart, hogy a népet a konverziós-törvénnyel kapcsolatban tájékoztassa, felvilágosítsa és a szükséges tanácsokkal lássa el. Azonkívül, hogy a tagozat felfogása szerint a néppel állandóan foglalkozni kell és a város és falu kapcsolatát a legteljesebb mértékben ki kell építeni, indokoltá tette ezt az akciót az a tény, hogy a falvakat lelketlenül ügynökök járják be, akik a népet a konverziós törvényt illetőleg tévesen informálják, sőt még meg is vágják. A tagozat nemes és elismerésteremtő munkáját sehol semmi sem akadályozta meg, csupán a most vasárnapra tervezett utolsó körút körül támadtak mesterségesen felépített nehézségek. A tagozat szabályszerű beadványban bejelentette a megye

prefektusánál, hogy május 29-én Apáca, Krizba és Barcaufalu községekben kíván oktatási előadásokat tartani. A beadvány elintézéséről a prefektustól szombaton délelőtt sem érkezett semmi a brassói tagozat vezetéséhez, ellenben az apácai tagozat telefonon azt a megdöbbentő hírt közölte hogy

a prefektus betiltotta a tervezett előadásokat.

A párt nevében eljáró Szabó Béni képviselő felvilágosította a prefektust, hogy súlyos tévedésről vagy a legközönségebb rosszakaratról lehet szó akkor, mikor ilyen valótlansággal rágalmazzák a pártot.

A párt kiküldöttjei sehol sem beszéltek a törvény és az állam ellen, hanem kizárólag a törvény tárgyilagosságot ismertetése és a nép érdekeit szolgáló utmutatások megadására szorítkoztak.

A prefektus végre is belátta, hogy nyilvánvalóan félrevezették, és így visszavonta tilalmát és a párt kívánságára most már írásban is kiadta, hogy a bejelentett előadásokat tudomásul veszi. Így aztán a vasárnapi előadások megtartásának útja ba gördített akadály elhárult és a párt kiküldöttjei, Szele Béla dr. elnök, Szabó Béni képviselő és Debreczy Béla dr. előadó felkereshették Apáca, Krizba és Barcaufalu községeket, ahol általános érdeklődés mellett meg is tartották az előadásokat. Reggel kilenc órakor Apáca községnek a Kuriában összegyűlt népe előtt tartottak előadást. Itt Mátis András tagozati elnök üdvözlő szavai után Szele Béla dr. beszélt, majd Debreczy Béla dr. ismertette a törvényt. Utána Szabó Béni szólt fel. Ezután a kiküldöttiek a hozzájuk intézett kérdésekre adtak felvilágosításokat. Délután 3 órakor a krizbai magyar kulturház hatalmas termét megtöltött magyar és román közönség előtt tartották meg előadásukat. Sexty Kálmán ágh. ev. lelkész tagozati elnök üdvözlő szavai után Szele Béla dr., Szabó Béni és Debreczy Béla dr., akik a törvényt és az azzal kapcsolatos teendőket ismertették. Délután 5 órakor Barcaufaluban a Preiszné vendéglőjének tágas udvarán folyt le az oktatási előadás, melyen Molnár Sándor ágh. ev. lelkész üdvözlő beszéd után Szele Béla dr., Szabó Béni és Debreczy Béla dr. tájékoztatták a népet, majd pedig a feltett kérdésekre adtak válaszokat. A Magyar Párt brassó megyei felvilágosító körútja ezzel befejezett nyert. A brassói tagozat vezetősége azonban a párt tagjainak ezután is bármikor készséggel nyújt a konverziós törvényvel kapcsolatban felvilágosítást.

LÁBFÁJDALMAK, GÖRCSÉR, TÁLYOG, AKNÉ EGZEMA, HERPEZ SPORIAZISZ

REUMA, KŐSZVÉNY, FÁJDALMAK, ÁTME-NETI KORSZAK

Védélmezzetek véretek

Ezek a szerencsétlen artritikusok vérükben hordják legféltettebb ellenségeiket. A húgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben s átáramolnak a szervezetbe s annak gyengébb vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelmes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társbajai: görcsér, flébit, tályog, gennyes tüdő, akné, szikozisz, psoriasis, eritem, egzema, ideg-fájdalom, kőszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmas tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyít, mert biztos, hogy a RICHELET VERFELFRISSTO becsületesen végzi kötelezettségét, megújítja a RICHELET VERFELFRISSTO az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszer. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Minden ügyhez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratoire L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bazony (Franciaország). Romániai vezérkísérő: Jules DILLON, Bukarest, 4. Strada Pitagorasz.

Sport

Nagy győzelmet aratott a Ripensia Kolozsváron

Ripensia—Északi liga válogatott 8:5 (4:1)

Kolozsvár, május 30. Az első féléldőben az északi liga csapataiban a teljes NAC csatársor játszott, melynek a sáros pálya nem konvenitált és ennek tulajdonítható az eredménytelenége. Szünet után Rónait kicserélték Sepivel és további friss erőket is bevontak a csapatba, úgy, hogy a második féléldőben egyenlő ellenfelei voltak a temesvári proficsapatnak, mely szünet előtt klasszisokkal volt jobb. Az északi liga mehetségére szolgál, hogy az Univerzitatea játékosait nem szerepeltették, tekintettel

Nagyvárad:

Törökvs—Egyetértés 1:1 (1:1). Bajnoki mérkőzés, melynek eredménye nagy meglepetés. A döntetlen eredmény következtében a Törökvs a harmadik helyre szorult a bajnoki tabellán, ahol egyenlő pontszámmal, de jobb gólaránnyal áll az Egyetértés előtt.

Szatmár: Törökvs—Barkochba 4:0 (1:0). Barátságos mérkőzés. Golping—Husos 3:1 (1:0)

Nagybánya: Tricolor—Maramures 6:0 (1:0). Bajnoki mérkőzés. A Maramures utolsó helyre szorult és osztályozót fog játszani a másodosztály bajnokával, a Sámsonnal. Maramarossziget:

BSC—MSE 1:1 (1:0). Bajnoki.

Udr—Vultur 1:0 (0:0, 0:0)

Két alkerület közötti döntő mérkőzés. A mérkőzés csak meghosszabbítás után lett és a 104-ik percben Takó rugta a gólt. A múlt évi országos bajnok UDR tehát ezévbén is részt fog venni az országos bajnoki címért folyó küzdelemben.

Ad: AAC—ATE 7:2 (3:1)

Unirea—Olympia 1:0 (0:0).

Tricolor—Transylvania 1:1 (0:0).

Gloria—AMTE 2:0 (0:0). A Glória lett bajnok, különösen az Olympia váratlan veresége folytán. Ha az Olympia győzött volna, egyben a bajnokság győztese is lett volna.

Bukarest: Maccabi—Voivodul Mihai 2:0 (1:0).

Besti: Tricolor—Venus (Bukarest). 2:1

Besti Tricolor a déli liga bajnoka lett.

GOMINA
argentine

biztosítja a frizura tartósságát

Hely: illatszertárakban és drogueriákban.
repr. I. Dillan Bukarest, Pitar Moş 4.

JUNIUS 1.

arra, hogy az egyetemi csapat holnap játszik döntőt a Crisana ellen.

A mérkőzés mindvégig izgalmas, érdekes volt telve vízipólószzerű jelenetekkel, a hatalmas záportól erősen felázott pályán. Ennek tulajdonítható a vízipólóra jellemző hatalmas eredmény is.

A győztes temesváriak góljai közül Schwarz, Wesser és Dobai kettőt-kettőt, Ciolac egyet rugott, Sternberg saját kapujába fejeelt egy gólt.

Az északi liga góljait Kocsis (2), Sepi (2) és Glanzmann lőtték.

A meccs sorsa csak kétszeri meghosszabbítás után dőlt el.

Iasi: Makkabea (Cernovitz)—Concordia 2:1 (1:1) A keleti liga bajnoki döntője, melyet a cernovitzai együttes megérdemelten nyert meg.

Csiksztereda: CSC—Harigta (Székelyudvarhely) 2:1 (1:1).

A Mureş lett a Középliga bajnoka

Mureş - Soimi 3:1 (1:0)

Nagyszeben, május 30

Az IAR felett mult héten aratott fényes győzelme után a Mureş csapatának tegnap sikerült a szebeniek felett is diadalt aratni és ezzel a középliga bajnoki címét elnyerték.

Brassó: Brsovia—Victoria 2:0 (1:0).

Barátságos mérkőzés, melyen egyébként a bírói jelentés tanúsága szerint barátságatlan jelenetek is lejátszódtak. Réti (Victoria) megöklözte Kovácsot, akiért viszont Vogel akart elégtételt venni. Mindkettőt kiállították.

Nem stilszerű jelenetek a „barátságos” jelleghez. Tibád bíraskodott.

ACFR—BMTE 3:1 (0:1).

Bajnoki mérkőzés. Az első féléldőben még a munkáscsapat vezetett, szünet után azonban a rutinosabb vasutasok bebiztosították a győzelmet. A játék folyamán a bukaresti Venus most elhalt elnöke iránti kegyeletről egy percig szünetelték.

Bíró: dr. Nagy Pista.

Suburbiu—Venus 1:0 (0:0).

CSK Cukorgyár—HTV (Höltővény) 2:0 (1:0). A cukorgyári pályán lefolyt mérkőzés góljait Albert Ferenc I. lőtte.

Két új ifjúsági országos rekordot állítottak fel a brassói atlétikai versenyen

122 résztvevővel folytak a versenyek

Brassó, május 30.

A brassói atlétikai liga, mely az ország legtevékenyebb atlétikai gócpontja, rendkívül sikeres versenyt rendezett tegnap az Olympia pályán. A legszebb eredményekre jogosít az a tény, hogy a résztvevő öt egyesület összesen 122 versenyzőt indított. Olyan hatalmas szám ez, mely élénk bizonyítéka az atlétika folyton fokozódó népszerűségének és eredménye annak a kimerítő munkának, melyet a brassói atlétikai liga. élén a rendkívül agilis Albrich tornatanárral folytat.

Az öt egyesület között a következőképpen oszlanak meg a résztvevő atléták száma: Olympia: 40 férfi és 20 leány IAR 35, Bartholomeu 18, Astra 8, és, BMTE 1 versenyző.

Megjegyzendő még, hogy a tegnapi atlétikai küzdelem, mint „kezdők versenyé” folyt le. Jellemző, hogy például az 1000 méteres távot 23, a 3000 méteres távot pedig 28 versenyző futotta le.

Az eredmények közül kiemelkedik a női ifjúsági 4-szer 100 m. sáféta, melyet 56.8 mp. idővel az Olympia csapata nyert meg és ezzel új országos rekordot állított fel.

A férfi ifjúsági versenyben ugyancsak új országos rekordot állítottak fel a 4-szer 100 méteres stafétában 47.2 mp. idővel.

A részletes eredmények ismertetésére holnap számunkban még vissztérünk.

Megfelelő ápolás hiányában
öregszünk !..

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen krém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást.

Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony krém puhává, gyöngévé teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használata nélkülözhetetlen a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

A bíró nyerte meg az aradi Gloria kerületi bajnokságo!

Arad, május 30.

Óriási megdöbbenést keltett Aradon a tegnapi lejátszott Olimpia—Gloria bajnoki derbi-mérkőzés bírájának különös magatartása. Vladovici bíró — amint azt mondani szokás — valósággal tizenkettődik embere volt a Gloria CFR-nek, melyhez érzelmi szálak fűzik. A bíró egymás után hozta a legképtelenebb döntéseket s minden igyekezetével azon volt, hogy a Gloria CFR biztosnak látszó győzelmét még a váratlan eshetőségek ellen is bebiztosítsa. Ott nyomta az Olimpia lelkesen játszó együttesét, ahol csak lehetett, két Olimpia játékos volt kénytelen elhagyni a pályát a bíró ebbeli igyekezetének következtében s három tizenegyest is megítélt Vladovici bíró természetesen a Glória javára.

Egész különös és váratlan lépés volt Vladovici bíró tegnapi eljárása amennyiben ezt a bíraskodási módszert eddig csak ugynevezett kisebbségi csapatokon próbálták ki, most azonban az Olimpiával szemben is megengedhető módszernek tartották. Vladovici bíró, aki a magánéletben igen szimpatikus, kellemes uriember, klubfanatizmusával nagy megdöbbenést váltott ki sportkörökben.

A magyar ligabajnokság szürke fordulója

Budapest, május 30

A magyar ligában tegnap szürke forduló zajlott le. A kedvezőtlen idő erősen befolyásolta a mérkőzésnek nyívóját. A Hungária nagy győzelemmel végzett a Kispest ellen, míg a fáradt Bocskai kikapott a Somogytól. Részletes eredmények a következők:

Hungária—Kispest 5:1 (2:0).

Esőtől felázott talajon mindkét csapat gyenge játékot mutatott. A 28-ik és a 30-ik percben Cseh II. rugta a féléldő góljait. A második féléldő 15-ik percében Titkos, majd a 35-ik és a 41-ik percben Kalmár terhelte újabb gólokkal a Kispest kapuját. A becsületgólt Dormos rugta.

Somogy—Bocskai 3:0 (2:0).

Pető, Lengyel és Tunyogi a góllövők.

Áttila—Budai „11” 3:1 (1:0)

Az 5-ik percben Magyar rugta a féléldő egyetlen gólját. Szünet után a 3-ik percben Haraszi, a 9-ik percben ismét Magyar gólozott. A budaiak egyetlen gólját Czumpf lőtte.

A Ferencváros—III-ik kerület mérkőzés a 11-ik percben beállott felbőszakadás miatt félbeszakadt.

Budapest—Berlin vízipóló 7:0 (4:0)

Budapest, május 30.

A budapesti csapat nagyon szép játékkal hengerelte le a nagy játékerőt képviselő berliniek csapatát. Ezuttal Komjádi mester is meg volt elégedve a csapat játékkal, aminél szebb kritikát el sem érhetek. Ezzel a győzelemmel egyttal az utolsó kétség is elmúlt a magyar csapat losangelesi szereplése iránt.

A gólokat Német (3), Vértes (2), Halasi és Keserű II. dobták.

A MAC atlétikai versenye. Budapestről táviratozzák: A MAC atlétikai versenyének kiemelkedő eredményei a következők: 400 m. gátfutás: 1. Nagy Géza 56 mp. Országos rekord. 100 m. sík: 1. Gyenes 10.8 mp. — 400 m. sík: 1. Sugár, 53 mp. — 1500 m. sík: 1. Szabó 4 perc 05 mp. — Magasugrás: 1. Késmárki 185 cm. — Súlydobás: 1. Darányi 15.03 m. — Az eső miatt elmaradt további versenyszámokat kedden bonyolítják le.

Csehszlovákia—Hollandia 2:1 (1:1)

Amszterdam, május 30

A két ország válogatott labdarúgó összecsapásánál a csehek meglepetésre, csak mérsékelt sikert értek el.

— Budapesti uszóeredmények: Budapesti táviratozzák: A mai uszóversenyen Bárány távolléte miatt a 200 m-es gyorsuszásban Deitersnek sikerült 2 perc 19.6 mp. eredménnyel elsőnek célba jutni. Második Székely lett 2 perc 20 mp. eredménnyel. — A 200 m-es melluszásban Sietasnak megint nem lévén magyar ellenfele, első lett 2 perc 52.6 mp. idővel. Második Hild 3 perc 00.4 mp. — 200 m. hölgy melluszásban első Bárány Magda 3 perc 36.8 mp. — 4-szer 100 m. gyors stafétában bajnok az UTE csapata (Bozsi, Flor, Boros, Szabados) 4 perc 19.3 mp. 2. MTK 4 perc 24.2 mp. 3. FTC 4 p. 30.4 mp.

Nincs háborúság a magyar és román futbalszövetség között

Téves volt a nagyváradi lemondás?

A román-magyar sportkonfliktus az O. T. T. tilalmának a visszavonásával hivatalosan megszűnt. Ennek következtében a Budapesti Labdarúgók Alsóvárosi és a nagyváradiak kérelmére turát tervezett Erdélybe, melyet az utolsó pillanatban Románia lemondott, arra való határozással, hogy a bukaresti football szövetség nem engedélyezi a magyar csapatok itteni szereplését. Ezzel kapcsolatban megállapítjuk, hogy semmiféle olyan kérelem a bukaresti szövetséghez nem érkezett, amelyre még csak hasonló határozatot is hozhatott volna. Sőt, kérdésünkre itt kijelentették, hogy amennyiben érkezett volna ilyen kérelem Nagyvárad részéről, úgy azt minden további nélkül teljesítették volna.

Annál feltűnőbb tehát Nagyváradnak Budapestre küldött lemondása és annak indokolása. Sportkörökben nem is tudják mással magyarázni mint egy végzetes tévedéssel, amelyet a nagyváradiak követtek el. Pedig nagyon kellene az ilyen mire vigyázni, hogy a mostani feszült atmoszférában hasonló „tévedések” ne zavarják a két ország sportbékéjét. Hiszen éppen a MI SZ-től nyert értesülésünk szerint a Ferencváros, amely miatt egyedül Kolozsvár haragszik, azon fáradozik, hogy egy újból lekötenő mérkőzéssel elsimítsa az ellentéteket.

S. N.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárati előfizetés megújításáról s ha akármely postán, akár megbízottunk utján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

BUTORAINK MINŐSÉGE

ÁRAINK OLCSÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ÁLL

Székely és Réti BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ.

BUKAREST. MAROSVÁSÁRHELY

B. L. 9. OLDAL

Iskolák Egyesületek

— MAGYAR NAP BRASSÓBAN. Egy hét választ el a brassói magyarság nagy ünnepétől, a négy magyar egyház által rendezett Magyar Nap megtartásától. Az egész város magyarsága lázban van és úgy készül erre a napra, mely a magyar egység, szeretet és öszszetartás jegyében fog lezajlani. A megye magyar falvainak közönsége is nagy érdeklődést mutat a brassói ünnepség iránt. Remény van arra, hogy több falu elküldi képviselőit, akik színpompás népviseletükben a felvonulásban is részt fognak venni. A rendezőség arra kéri azokat, akik adományjelvények elhelyezését vállalták, szíveskedjenek mindent elkövetni, hogy az ünnepség anyagi sikere is biztosítva legyen. Csütörtökön, június hó 2-án este 8 órakor a katolikus iskola volt rajztermében a négy egyház hívei együttes megbeszélést tartanak. A rendezőség kéri az egyházak híveit, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg ezen a megbeszélésen.

— **Karnagy- és kántortovábbképző tanfolyam.** A Romániai Magyar Dalosszövetség 1932. június 26-tól július 24-ig négyhetes karnagy- és kántor továbbképző tanfolyamot rendez Kolozsváron. Tantárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, hangszerelést, formátan, zenetörténet, zeneesztétika, énekkari gyakorlat, művészi ének, egyházi ének, liturgia és orgona. A tanfolyamon részt vehetnek: karnagyok, kántorok, lelkészek, tanítók, főiskolai hallgatók és mindazok, kik a zenében továbbképzést akarnak nyerni. A tanfolyam részvételi díja: 200 lej. A szállás négy hétre fejenként 200 lej. Az étkezés (ebéd és vacsora) naponként 24 lej. A hallgatók természetesen nem kötelesek az intézeti szállást és a tömegétkezt igénybe venni. A karnagyok és kántorok kérhetik a dalárda, illetve az egyház anyagi támogatását. A tanfolyam rendes tanárai: Gokler Antal, Nemes Elemér, Tárca Bertalan, Veress Gábor dr., Willér József és Zsizmann Rezső. Mint óraadó tanárok közre fognak működni: minden felekezet részéről egy-egy teológiai tanár, továbbá egy orvosprofesszor, ki a gégről fog szemléltető előadást tartani. A tanfolyam szabad óráiban a kolozsvári muzeumokat, a régi épületeket és gyáratok fogjuk bemutatni. A tanfolyam végeztével hangversenyt és a kolozsvári dalárdák közreműködésével dalünnepélyt fogunk rendezni. Felkérjük mindazokat, akik ezen a tanfolyamon részt óhajtanak venni, hogy eziránti szándékukat legkésőbb folyó év június 16-ig jelentsék be a következő címre: Romániai Magyar Dalosszövetség, Cluj, Ref. Kollégium. Kolozsvár, 1932 május 30. — Dr. Iczédy Joksmann Ödön elnök, Tárca Bertalan főtitkár.

Szabó Dezső: Karácsony Kolozsvárt

c. legújabb regényének ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.

Textil- és rövidáru

szakmában jártas, garanciaképes utazót felvesszünk. **Román, német, magyar** nyelvtudás szükséges. Ajánlatokat román-magyar nyelven, **fizetési igényekkel a kiadóba** kérünk, „MUNKÁERŐ” jelíggel.

Ujítsa meg

lejáró előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

Budapesti Könyvnap legnagyobb szenzációja

ZILAHY LAJOS:

Két fogoly

új kiadásban megjelent regénye. A 404 oldalas regény ára egész vászonkötésben

csak 90.- Lei

Kapható:

A Brassói Lapok Könyvostályában.

B. L. 10. OLDAL

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Betegség miatt eladó bevezetett, felszerelt pékség, megye székhelyen. Cim a brassói kiadóhivatalban. 18056

Elhasznált BOROTVAPENGÉBŐL 2 lejért utat csinálók. — Gyűjtőhely: Binder szappanüzlet Braşov, Kapu-utca 48 18003

Allást nyer

Géplakatos, ki villanyszereleshez ért, nős, állandó alkalmazásra, azonnali belépésre ke restetik. Uzina Electrica Ciucacae. Jud. Cluj. 18073

Mindenes leány kerestetik június 15-re Ploestibe. Jelentkezni vasárnapig Brassó, Román-templom-ucca 82. emelet. 18067

Uridivat szakmában utazót magánfelek látogatására fel veszek. Bevezetett előnyben. Ajánlatokat „Készpénz” jelíggel Rudolf Mosse Oradea. 18092

Ügyes csizmolómestert (Schlicht meister) azonnal felvesz Fabrica „Magurele” Bukarest, Str. Magurele 97. 18090

Keresünk önálló masamódléányt eladásban jártassággal. Ajánlatok fizetés megjelölésel „Mindhárom nyelvet bírom” brassói kiadóba. 18089

Keresek jó fizetéssel erkölcsös mindenes szakácsnőt cseledeknyvvvel, jó bizonyítványokkal, kis háztartáshoz. Sep-sizentgyörgy, Strada Razboieni 2. 18086

Allást keres

Fiatall megbízható kereskedőség állást keres. Ajánlatokat „Jó kiszolgáló” jelíggel a brassói kiadóba. 18069

Keresek uszómestert állást strand-fürdőhöz. „Megbízható” jelíggel a brassói kiadóba. 18061

Lakás

Két nagy világos raktárhelyiség irodával, centrumban, azonnal kiadó. Cim a Br. Lapok kiadóhivatalában. 18061

Házasság

HUSZONHÁROM ÉVE közv tit házasságokat NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-b. (Összeköttetések Romániából, Csehszlovákiából, Jugoszláviából, stb.) 17792

ARVALEANY vagyok, birtokos családból. Férjhez mennek. Hozományom földbirtok, ház, készpénz. Fényképemet, címet megküldheti NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-b. 17792

Vegyes

Uri családok gyermekeit 6—10 évesig korlátozott számban nyaraltatásra elfogad erdélyi intelligens zsidó család. Információ Salamon, Bukarest, Str. Eroului 27. 19058

40.000 lej kölcsönt keresek. Kifogástalan garancia mellett. Választ „Ingatlanra” brassói kiadóba. 18091

Hölgyfodrász és kozmetikai szalon

BRASSO, TEHÉMPIAC 7. arc és hajápolás biztos eredményel, vas- és vízdolgozás, modern hajvágások, vándor frizurák, hajfestés minden színben Kozmetikai vezető Heretik M. kozmetikus nő. Mérsékelt árak! — Szolid kiszolgálás! 18091

Géperőre berendezett gyár, 2 nagy teremmel, 21—7 m., kereskedelmi központban, kiadó. Bukarest, Cuza Voda 34. 18080

COFETARIE

„PARIS”

CUKRÁSZDA SFT. GEORGHE központjában megnyit. Bel- és külföldi üzlet speciálisok kaphatók Rendelések mérsékelt árban eszközöltek. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri: ROSMANN A. cukrász.

Berlini építész, ki a hatóságokkal állandó érintkezésben van, vállalja berlini bérházak kezelését. Érdeklődők fordulnak Rudolf Mossehoz Arad.

Könyvek

Biri neni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 130 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában. 14048

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ara színes borítóval 40 lej.

A NŐI TESTKULTURA ÚJ UTJAI. Dr. Madzsarné Jászi Alice második átdolgozott moz dultatművészeti fejezetekkel bővített kiadás, 119 szöveg közötti magyar- és ábrával és 36 képpel. Egyetlen nő sem nélkülözheti, aki súlyt helyez arra, hogy megőrizze fiatalos rugékonyságát, aki arányos, kellemes külsőre akar szert tenni. A kitűnő könyv ára 170 lej. Utánvételt 190 lej. Szállítja a Brassói Lapok Könyvostályája havonként megjelenő szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók, számonként 40.— lejért, vidékre portóval 45.— lej. A pénzt legcélszerűbb bélyegekben küldeni. Brassói Lapok Könyvostályája.

Dr. Dávid György

Román nyelvtan és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a románnyelvnemagánuton.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen fűzve 80 lej, köve 100 lej.

Megrendelhető a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYÁBAN

Alantí népszerűen meg- irt orvosi művek kap- hatók a Brassói Lapok Könyvostályában

BRASSÓ, KAPU-UTCA 56—58
(Az udvarban.)

Bodon dr. tanár: Hogyan éljen a szív-
bajos ember? Szív- és érrendszeri
betegségei, III. kiad.

Müller dr.: A tuberkulózis megelő-
zése és gyógyítása

Soós dr.: Diétás konyha, köve

Coulé dr.: Egészség és önfegyelmezés

Földes dr.: Orvosi tanácsok fiatal
asszonyoknak

Káldor dr.: Hogyan kerülhetjük el a
korai öregedést?

Bucsányi dr.: Nyerskoszt

Bucsányi dr.: Érelmeszesedés

Mezei dr.: Mit tegyek, mit ne tegyek,
ha szép akarok lenni?

Stekel prof.: Üzenet az anyáknak I.
rész. Kisgyermekkor. Csecsemőkor-
tól 2 éves korig

II. rész. Óvodáskor és az első iskola-
évek

III. rész. Serdülőkor és az érettség
kora

Engländer dr.: A rheumás bajok házi
kezelése

Stekel prof.: Modern házasság

Dr. Décsi: Az impotencia

Torday dr.: Egészségügyi, csecsemő
gyermek- és anyavédelem

Feldmann dr.: Idegesség és ösztönélet
140 oldal, nagy alakban

Völgyessy dr.: Lelki gyógy mód a
szervi- és kedélybetegségeknél

Ch. Baudouin: Az önfegyelmezés mű-
vészete

Schimert dr.: Allopathia — Homöo-
pathia, Homöoterapia

Kármán dr.: A gyermekek erkölcsi
hibái és erkölcsi betegségei

Alkoholizmus — Alkoholizmus. Ir-
ta: Dr. Donáth Gy. e. tanár

Dr. Bálint Rezső: Cukorbetegség és
az Insulin, diétikus konyha, re-
ceptekkel

A tüdő-tuberkulózis. Irta: Dr. Klem-
perer F. e. tanár. Illusztrációkkal

Kellner: Mit kell a sportolónak saját,
testéről tudnia. Több, mint 200 ol-
dal, 42 ábrával, II. kiadás

Korányi prof.: A húgyszervek beteg-
ségei. A vese és a húgyutak meg-
betegedései

Lukács Pál dr.: Hogyan éljen a gyom-
or- és bélbajos ember?

Pogány János dr.: Élelmiszertáblázat.
Pontos számítások az élelmiszerek
és élvezeti cikkek kalóriamennyisé-
géről és tápértékéről

Dr. Völgyesi Ferenc: Üzenet az ide-
ges embereknek

Dr. Somogyi Béla szerkesztésében, 20
egyetemi tanár közreműködésével:
A rákbetegségek ismertetése, felis-
merése, gyógyítása és elhárítása a
nagyközönség részére

Dr. Totis: Az ifjúság nemi problé-
mái

Dr. Cheresteşiu 4 kötetes szótárát,

félvászonba kötve kapja az 1100 ol-
dalas rom-magy. részt 300 lej helyett

150 lejért

100 lej helyett a két kötetes, 2000
oldal magyar-román részt

300 lejért

100 lej helyett a minden nyelvtani
alakot felölelő román nyelvtant

50 lejért

MEGRENDELHETŐ A

B. L. Könyvostályától

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét

Autókiállítás!

Állandóan raktáron luxus csukott,
nyitott, teher új és használt állapot-
ban lévő autók. Kötök csere üzle-
teket. Vállalok bizományi megbízá-
sokat autók eladására, melyre előre-
get folyósítok, továbbá cséplőgépek-
kel, traktorokkal, vagy herceftők-
kel csereüzleteket is kötök.

Federal és Nasch főképviselet.

Rosenbaum Pál

Szászrégen.

JUNIS 1.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK avondavállalatának kiadás és értékesítés nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Maros-
vásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Mózes, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Ploesti: Grün
Simon — Dés: Oszán Kálmán (Kovács Samu-u. 8) — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Du-
balarilor 7. volt Timár-utca). — Nagyszeben: Szigetváry László (Strada Turnului 13). —

Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2) — Szatmár: Várdai József (Str. Flores-
cu 24) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31). —

Szilágyosomlyó: Helyperin Ernő. — Temes, Arad- és Krassószörényvármegyék: —
Némény Gábor (Temesvár, IV. Bem-utca 31) — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25).

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hir-
detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Szilágysági autóbusz-menetrend

Érvényes 1932. május 22-től.

Zălau—Șimleul-Silvaniei—Carei—Satu-Mare:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
5	1115	13	1830	8	920	1330	2045
540	1155	1340	1910	740	840	1250	2005
6	1215	14	1930	7	820	1230	1945
730	—	1530	—	530	—	—	1815
830	—	1630	—	430	—	—	1715
945	—	—	—	—	—	—	16

ÉRKEZIK

INDUL

Zilahon vonatcsatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 840 órakor

Autóbusz Szilágy-Cseh felé 1330 órakor.

Ciucea—Șimleul-Silvaniei:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
—	1530	18	—	7	1530	—	—
7	1210	1915	—	6	1410	2020	—
715	1220	1930	—	545	1350	20	—
740	1240	20	—	530	1330	1945	—

ÉRKEZIK

INDUL

Csucsán vonat-csatlakozás Kolozsvár—Bukarest felé 746 órakor személy, 937 rapid, 1033 gyors
1638 személy, 1801 gyors Nagyvárad felé 812 gyors, 1038 gyors, 1602 személy.

SOC. MERA & COMP.